

Výukový program

OPEN 51

O=OSVĚTA, P=PLÁN, E=ETNIKUM, N=NOVÉ METODY

Reg.č.projektu: CZ.07.4.68/0.0/0.0/19_068/0001440

www.open51.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropská strukturální a investiční fondy
OPF Praha – přírůstek ČM

ÚVOD

Milé kolegyně, milí kolegové,
dostává se kvám výukový program, který je souborem dvaceti metodik na téma **Praha, místo, kde spolu žijeme** a vznikl v rámci projektu OPEN 51, CZ.07.4.68/0.0/0.0/19_068/0001440.

Naším cílem a úkolem bylo vytvoření výukového programu, který byl po dobu dvou let realizován na každé z pěti partnerských škol. Nově vytvořený výukový program je zaměřen na rozvoj kompetencí k udržitelnému rozvoji a vychází z potřeb konkrétních škol.

Pracovali jsme na tématech spojených s multikulturou, generačním sblížením a porozuměním, opírali se o sociální pilíř a netušili jsme, jak nadmíru aktuální a potřebná témata to budou v okamžiku dokončení naší práce. Začali jsme na nich pracovat v době covidu a dokončili je v době, kdy do České republiky přicházejí ukrajinské děti.

Chceme poděkovat obětavým a laskavým kolegům, kteří se ujali úlohy ověření metodik v praxi, a to nejen v prezenční, ale i v distanční formě výuky. Při tvorbě metodik jsme doufali, že se dostanou do rukou učitelů, kteří s námi budou spolupracovat a zároveň budou schopni poskytnout nám konstruktivní zpětnou vazbu, abychom mohli metodiky aktualizovat podle skutečných potřeb pedagogů a žáků.

Přejeme vám, ať si z výukového programu vyberete to, co shledáte pro rozvoj kompetencí vašich žáků podnětné. A výukovému programu přejeme, ať najde své uplatnění v našich školách.

Realizační tým OPEN 51

Kolektiv autorů

Mgr. Petra Jehnová, Mgr. Drahomíra Marešová, Mgr. Tomáš Hušek, Mgr. Zbyněk Hladký, Mgr. Blanka Šídlová, Mgr. Ivana Rosová, Mgr. Libuše Kuncmanová, Mgr. Milada Jiříčková, Mgr. Michala Hroníková, Mgr. Jana Palacká, Mgr. Martin Maur, Mgr. Božena Brožová, Mgr. Monika Pliešovská, Mgr. Markéta Čonková, Ing. Bc. Petra Řezáčová, Mgr. Jakub Janeček, Mgr. Yvetta Ellerová, Mgr. Petra Pitelková, Jiří Kruliš, Mgr. Lucie Černická

Partnerské školy

Základní škola, Praha 13, Klausova 2450

Základní škola a mateřská škola, Praha 3, nám. Jiřího z Lobkovic 22/121

Základní škola a mateřská škola Petra Strozzioho, Praha 8, Za Invalidovnou 3

Základní škola a Mateřská škola, Praha 5 - Zličín, Nedašovská 328

Gymnázium Karla Sladkovského, Praha 3 - Žižkov, Sladkovského nám. 900, 130 00

OBSAH

• Ekonomické rozdíly mezi státy	• 3
• Identita místa	• 8
• Fake news	• 13
• Vynálezci z různých koutů světa	• 17
• Bud' cool. Tříd' odpad.	• 21
• Na celnici I.	• 25
• Na celnici II. Videoprojek jako reflexe zážitku	• 29
• Chytré stravování	• 33
• Den kulturní rozmanitosti	• 37
• Jak se píše a jak zní	• 41
• Lípa - strom republiky	• 45
• Poznáš mě	• 49
• Kolik jazyků znám, tolikrát jsem člověkem	• 54
• Jak vypadá krajina kolem nás?	• 58
• Moje místo na mapách	• 61
• Deformace informace I.	• 65
• Deformace informace II. aneb jinak a lépe	• 70
• Jinakost-stejnost-syntéza I. (Jinakost)	• 75
• Jinakost-stejnost-syntéza II. (Stejnost)	• 79
• Jinakost-stejnost-syntéza III. (Syntéza)	• 83

Celý Výukový program a Školní plán multikulturní výchovy, pracovní listy, cvičení a aktivity pro žáky, obrázkové návody a videa naleznete na <https://dumy.cz/pmsvp/>

EKONOMICKÉ ROZDÍLY MEZI STÁTY

ANOTACE:

Žáci se dozvědí, co je to mezinárodní migrace a s jakými finančními prostředky migranti mohou pracovat. Získají data minimálních mezd v rámci vybraných zemí světa a na základě obdržných cenových relací v daných zemích zjistí, jak migranti přežívají. Kriticky, na základě dat, budou schopni zhodnotit, jaké to je být migrantem, a jestli a za jakých okolností by se mohli nebo chtěli stát sami pracujícími migranty.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: ve skupinách dvou až třech žáků

Cíle lekce:

Uvědomit si postavení migranta v různých zemích a jeho finanční možnosti.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity

Materiál a pomůcky:

interaktivní obrazovka, vytištěné pracovní listy, tablet, internetová stránka, kartičky s vlajkami 15 vybraných států

TEORETICKÁ ČÁST

Účelem metodiky je přibližně porovnat minimální mzdy v různých státech světa a kupní sílu pro základní potřeby jako je jídlo a ubytování. V souvislosti s tímto je možné se dohadovat, jestli je vůbec možné za minimální mzdu přežít a případně i v souvislosti s tím, jak migranti mohou v jejich nových domovech zvládnout ekonomické výzvy.

V souvislosti se všemi čísly je potřeba brát v potaz to, že se často jedná o průměry z celých zemí a je tedy potřeba předpokládat, že ve velkých městech budou náklady o mnoho vyšší, zatímco příjem z minimální mzdy zůstává stejný případně jen o něco málo vyšší.

Všechny zdroje v příložené tabulce byly navštíveny během srpna 2020, od té doby mohlo dojít ke změnám, ke kterým v této metodice nebudeme přihlížet. To samé pak platí pro přepočty kurzů měn. Zároveň pro zjednodušení byla čísla zaokrouhlena.

Úkol žáků je porovnat, jak se žije migrantům v různých koutech světa.

Výsledkem pak je, že naprostá většina zemí neumožňuje žít v jednopokojovém bytě o samotě a k tomu, aby migranti i lokální lidé na minimálních mzdách mohli přežít, musí sdílet byt s někým dalším, často s někým, koho neznají. Výraznou ukázkou je Čína, kde migranti (nejčastěji z chudých vesnic) nemají šanci žít o samotě a často žijí po mnoha lidech v neutěšených podmínkách jako jsou ubytovny nebo i přímo na stavbách. O něco lépe je na tom situace v Indii, na Ukrajině, v Mongolsku a ve Vietnamu. U ostatních států se pak již dostáváme finančně do plusu, pokud dva pracující bydlí v jednopokojovém bytě. Pouze ve třetině zkoumaných zemích je možné bydlet o samotě v jednopokojovém bytě, pokud pracující pobírá minimální mzdu. Převážná část z těchto zemí je v západní Evropě.

Pro představu pak žáci přepočítají, co jim zbude ze mzdy do českých korun a zváží, jestli si mohou za to koupit něco pro sebe navíc a své nálezy pak představí ostatním.

Tato metodika si nedává za účel přesně popsat, jak se žije migrantům a ani přesně finančně ohodnotit skutečnost, protože se jedná pouze o orientační částky, a to z toho důvodu, že informace a data byly získávány z různých zdrojů. Zároveň neřeší „záchrannou síť (safety net)“ jako je sociální a zdravotní pojištění, kterou často migranti nemají k dispozici. Pro zjednodušení taktéž nepočítáme s dalšími náklady, jako je doprava. Nepočítáme ani s nezaměstnaností, která přináší další výzvy pro přežití.

METODICKÁ ČÁST

1. Pedagog spustí prezentaci a společně s žáky probere, co znamená, když je někdo migrant a co je to minimální mzda.
2. Dále probere realitu migrantů v ČR.
3. Žáci se rozdělí do skupin po dvou až třech a hádají, ke které zemi patří určitá vlajka. Kdo uhádne první vlajku bude mít možnost si jako první vybrat zemi, do které bude „migrovat“.
4. Žáci obdrží pracovní listy a kartičku s odpovídající vlajkou země, kterou si vybrali, pro zamezení případného zmatku a odpoví písemně na otázky.
5. Každá skupina představí ekonomickou situaci v jejich zemi a jak se jim dařilo ušetřit peníze a co by si za případně ušetřené peníze koupili (starší žáci by měli schopni vymyslet, že je potřeba mít volné peníze na dopravu, oblečení, komunikační prostředky, zdravotní péči, hygienické potřeby, ale i energie – tedy nutné potřeby pro život). Do jejich nápadů, jak peníze navíc utratí nevstupujeme.

6. Na další stránce prezentace pak se žáky přemýšlíme, jestli jsou zobrazené potřeby nutné a jestli s nimi počítali.

7. Poté se se žáky zamyslíme, jak se podle jejich zjištění žije migrantům v různých zemích světa a jestli by si dokázali představit žít jako migranti a co by je k tomu vedlo. Můžeme zde otevřít rozdíl mezi ekonomickými migranty a migranty, kteří utíkají z válečných konfliktů či ze států, které omezují základní lidská práva a svobody.

8. Na závěr se s žáky zamyslíme nad citátem Ellswortha Huntingtona, profesora geografie z americké univerzity Yale (Historie je obecně uznávána jako záznam migrace člověka z jednoho prostředí do jiného).

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

1.stupeň

Nedoporučeno pro online výuku

2.stupeň

Metodikou je možné využít online za předpokladu, že bude udržena skupinová práce. Tato se v MS Teams dá zařídit za pomoci vytvoření nových kanálů v teamu, kde jsou žáci přiřazeni k určitému kanálu po skupinách.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

V rozšiřující aktivitě je možné se zaměřit na širší oblast nerovnováhy mezi rozvojovým a západním světem a jak by bylo možné pomoci migrujícím pracovníkům k lepšímu životu v jejich cílových zemích případně jestli a jak by bylo možné zlepšit jejich život v jejich zemích, tak, aby se nemuseli stěhovat za prací. Za úvahu zde stojí, zdali je to vždy možné, neboť geopolitická situace na světě není zcela přímočará.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Vhodné pro 5. až 9. třídu. Na lekci je potřeba věnovat dvě vyučovací hodiny. Možné zařadit do předmětu zeměpis, matematiky, finanční gramotnost (rozpočet rodiny), občanská výchova (rozpočet rodiny).

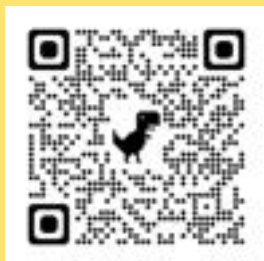
Cizojazyčné překlady, slovíčka:

migrace, mzda, pracovník, lidská práva, rozpočet, pojištění, měna

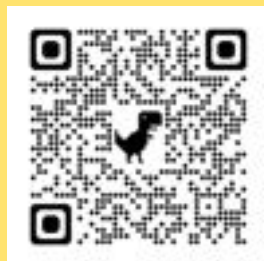
Slovníky Lingea

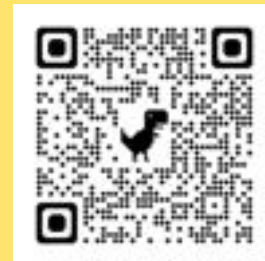
Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: Epoque, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

Výchova k toleranci a proti rasismu : sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

Do které země budeš migrovat (na papíře)

IDENTITA MÍSTA

ANOTACE:

Výuková hodina se zabývá porovnáním historie místa se současností za pomoci ortofotomap neboli fotografických map pořízených z výšky. Zejména se věnuje zmapování změn okolní krajiny a zástavby v jednotlivých historických etapách, ke kterým jsou použity online zdroje jako je webová stránka www.dveprahy.cz a program Google Earth Pro pro Windows. Žáci mají za úkol porovnat a kriticky zhodnotit změny ve vybrané oblasti. Zaměření je zejména na oblast Prahy a okolí škol a vybraných zahraničních měst.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: skupinová

Cíle lekce:

Rozpoznání změn krajiny a zástavby probíhající v čase, které jsou v bezprostředním okolí školy. Zamyslet se nad důvody, které k tomu vedly.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Okruhy MKVV: Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity

Materiál a pomůcky:

tablety, internet, www.dveprahy.cz, Google Earth Pro pro Windows – není nutná, PowerPoint prezentace, pracovní listy

TEORETICKÁ ČÁST

Za posledních sto let se svět změnil vlivem působení člověka zdaleka nejvíce v celé historii. Na základě historických mapových a ortofotomapových podkladů s podklady ze současnosti je možné tyto změny objevit a zamyslet se nad tím, jak moc se naše okolí od našich babiček a dědečků změnilo. K pochopení souvislostí ve změnách připravil Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR Praha) webovou aplikaci, kde na webové stránce www.dveprahy.cz má každý možnost porovnat přesně se překrývající mapy a ortofotomapy z různých období počínajících již

rokem 1816 u map a rokem 1938 u leteckých snímků až do současnosti. Je tedy možné se podívat na Prahu v historických souvislostech. Praha ale není jediná, která čelila mnoha změnám, prakticky celý svět byl vystaven obrovskému rozvoji. V rozpoznání rozdílů mezi časovými obdobími okolo světa pak může pomoci Google Earth Pro pro Windows, kde je možné získávat historické snímky již od roku 1984.

Na základě podkladů z www.dveprahy.cz je výuková hodina zaměřená na rozpoznávání změn v okolí školy. Jako příklad můžeme uvést okolí Základní školy Antonína Čermáka v Praze 6, kde jsme objevili klikatou čáru, které by mohla být potokem. Dalším bádáním jsme se pak dozvěděli, že potok v této části opravdu na povrchu protékal, avšak byl postupně ve 40. a 50. let 20. století sveden do kanalizace. Mohli jsme se tedy zamyslet nad tím, proč ho naši předci ukryli a jestli by nemělo smysl potok opět obnovit a tím zlepšit prostředí na náměstí Interbrigády a k němu napojenému parku Generála Lázaro Cérdanese, který leží přímo před školou. Z uvedeného je pak možné odvodit náplň výukové hodiny, která je založena zejména na bádání a objevování a s tím související návrhy na další změny a případně i návrhy na obnovení situace, která předcházela té dnešní. Žáci na závěr této části představí své nálezy.

Na konci hodiny porovnáme rozvoj Prahy s ostatními městy na světě.

METODICKÁ ČÁST

Výuková hodina probíhá ve dvou navazujících částech. Žáci se rozdělí do skupin po třech až čtyřech a za použití tabletu se společně s pedagogem seznámí s tím, jak funguje portál www.dveprahy.cz. Na základě získaných znalostí pak společně ve skupině vyhledají místo v okolí školy, které chtějí společně prozkoumat. Po určení místa porovnájí historický rozvoj místa z nejstaršího dochovaného leteckého záznamu a nejnovějšího. K mapám jako takovým v této části nebudou přihlížet. Jejich úkolem je najít největší změny na daném místě a rozhodnout se, jestli takovéto změny byly k lepšímu nebo k horšímu, proč si to myslí a zaznamenají na papír. Budou-li mít čas, mohou se zamyslet nad tím, jaké další případné změny by měly na daném území proběhnout a proč. Na závěr této sekce pak představí ostatním žákům, co zjistili.

V druhé části pedagog otevře prezentaci a pak společně s žáky porovná celkový vývoj Prahy s jinými městy na světě, a to u následujících měst (starší žáci mohou porovnávat samostatně na Google Earth Pro pro Windows): Praha, New York, Londýn, Dubaj, Moskva, Šanghaj, Kyjev, Ho Či Minovo město a Ulánbátar.

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

1.stupeň

Nedoporučeno pro online výuku

2.stupeň

Metodiku je možné využít online za předpokladu, že bude udržena skupinová práce. Tato se v MS Teams dá zařídit za pomoci vytvoření nových kanálů v teamu, kde jsou žáci přiřazeni k určitému kanálu po skupinách.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Výuková hodina se nebude zabývat rozdíly mezi zakreslováním map v průběhu času, avšak je možné tuto hodinu rozšířit o rozpoznávání takovýchto rozdílů. Taktéž je možné se nekoncentrovat na určitou malou část, ale na celkový rozvoj Prahy od začátku 19. století.

V případě, že jsou žáci již ve vyšším ročníku a máme alespoň dvě vyučovací hodiny,

je možné využít následující dvě rozšiřující cesty. V prvním případě všechny skupiny budou zkoumat stejné město na světě, v druhém pak každá skupina bude mít jiné. Záleží na tom, jestli chceme porovnávat nálezy různých skupin o stejném městě a pracovat tak více na kritickém myšlení žáků kdy se může stát, že dvě skupiny spolu nebudou souhlasit a tím pádem budou muset více pracovat na tom, aby se dohodli i byť na dohodě o nedohodnutí se. V případě, že každá skupina řeší jiné město, pak se budeme více koncentrovat na to, jak se různá města na světě rozvíjela jinak a proč. Žáci mají v obou případech za úkol porovnat rozvoj daného města s rozvojem Prahy a zamyslet se, jestli takový rozvoj byl podobný či rozdílný a proč tomu tak mohlo být. Žáci mohou využít poskytnuté zdroje, které však nemusí být vyčerpávající a je možné, že budou potřebovat další informační základny, které jim mohou dodat další potřebné informace.

Rozvíjející částí takovéto hodiny je pak porovnávání, jak se rozvíjely ostatní regiony světa v souvislosti s rozvojem u nás a jaké takovéto rozvoje mohly mít implikace na životní prostředí v daných regionech. Jako příklad si můžeme vzít vcelku pomalý rozvoj Prahy a například Dubaje ve Spojených Arabských Emirátech, čínských velkoměst ale třeba i měst jako jsou Londýn a Paříž, které zažily za posledních sto let taktéž obrovské změny. Můžeme ale porovnávat i s menšími městy případně i vesnicemi a jejich vývojem.

Výsledkem bude představení ostatním žákům rozdíly a podobnosti v rozvoji daných měst zakončené potvrzením či vyvrácením že rozvoj měst za posledních 100 let byl rozsáhlý a proč si to myslí. V souvislosti s tím mohou žáci nalézt rozdíl ve výškách budov, které se výrazně liší mezi Evropou a Amerikou a Asií.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Možné zařadit do zeměpisu, občanské nauky, přírodopisu, dějepisu a jako navazující hodinu k práci s mapou. Žáci si díky rozšiřujícím aktivitám uvědomí, jak se města mohou rapidně rozšiřovat. Žáci si mohou společně ukázat změny, které se v okolí školy staly, diskutovat o představách, jak bude okolí školy vypadat za 80 let a proč.

**"KAŽDÝ SI MYSLÍ, ŽE NOVÉ
MÍSTO NEBO NOVÁ IDENTITA
DOKÁŽE NASTARTOVAT
LEPŠÍ ŽIVOT."**

Caroline Leavitt

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

mapa, letecké snímky, ortofotomapa, historie, rozvoj

Slovníky Lingea**Překladač Lingea****Online překladač****Yandex Translate****ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU**

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: EPOCH, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

Výchova k toleranci a proti rasismu : sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

FAKE NEWS

ANOTACE:

Žáci se dozvědí, co to jsou FAKE NEWS neboli falešné zprávy či dezinformace. Nejdříve zkusí vyhodnotit, zda předložené obrázky byly či nebyly upraveny v grafickém programu, poté se všichni společně podívají na příklady FAKE NEWS a těžko uvěřitelné zprávy a zkusí rozlišit, která je která. Poté během skupinové práce a za využití tabletu budou prohledávat poskytnuté webové stránky, aby zkusili svůj tip případně upravit. Na závěr vytvoří vlastní FAKE NEWS a vyberou reálné zprávy a zkusí, jestli je ostatní žáci dokážou rozpoznat.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: samostatná a ve skupinách

Cíle lekce:

Zamyslet se na informacemi, které dennodenně přijímáme z médií. Seznámit se s možnostmi jejich ověřování.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Doplnující vzdělávací obory

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Okruhy MKVV: Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita,
Princip sociálního smíru a solidarity

Materiál a pomůcky:

tablety, internet, interaktivní obrazovka, PowerPoint prezentace, pracovní listy

TEORETICKÁ ČÁST

Falešné informace, dezinformace neboli „Fake news“ se v dnešní době rozšiřují astronomickou rychlostí, a to zejména pomocí internetu. Fake news však můžeme najít i v běžných sdělovacích prostředcích, jako jsou noviny, rádia, ale i televize, je tedy velmi důležitá schopnost rozlišit co je a co není pravdivá informace. Často je však velmi obtížné zjistit, kde je pravda, kde není a kde je pravda i byť jen mírně přiohnutá a už je to lež. Tato metodika si nedává za úkol zcela vysvětlit a ukázat kde je pravda a kde ne, zato se snaží ukázat, jak přijít na to co je a co není reálné, a to hravou formou tak, aby byl proces učení co nejzajímavější, a tedy byly ochotni

si ověřovat informace častěji, neboť podíl Fake news oproti pravdivým zprávám se rapidně zvyšuje ve prospěch dezinformačních zpráv.

METODICKÁ ČÁST

1. Spustíme prezentaci a seznámíme žáky se základními informacemi o tom, co jsou „Fake news“ a jak se dají poznat.
2. Přejdeme na část „Reálné nebo nereálné obrázky“. Některé z nich jsou upravené v grafickém programu a žáci mají za úkol tipovat, jestli jsou nebo nejsou reálné. První obrázek je vždy k tipování, na dalším je pak odpověď, kde se můžeme se žáky bavit o tom, jak jednoduché bylo poznat, že jsou či nejsou opravdové.
3. Další část se již věnuje „Fake news“, které postupně procházíme a žáci si zapisují své tipy do pracovních listů. Žáky zde rozdělíme do skupin dle toho, aby na všechny skupiny vyšly tablety. Věnujeme pozornost položce „Zpráva z Messengeru od kamarádky“, kde je potřeba spustit minutový zvukový soubor (ikonka reproduktoru). V tomto kroku žákům neříkáme, jestli se jedná nebo nejedná o nepravdivé zprávy. Žáci si v pracovním listu zaznamenávají své tipy č.1.
4. Na tabletech si žáci otevřou internetový prohlížeč a společně s klíčem z pracovního listu, kde je ohodnocena kvalita stránek získají více informací o tom, jestli jsou zprávy reálné či nikoliv a zapisují svůj tip č.2 do pracovního listu.
5. V další části již nabízíme řešení, jestli se jedná či nejedná o „Fake news“ a dáváme prostor žákům se vyjádřit, jak jim odhady šly a případně proč bylo jednoduché či těžké odhadnout pravdivost informace a proč. Žáci si mohou sečíst body a porovnat výsledky mezi skupinami.
6. Hodinu zakončíme citátem Abrahama Lincolna, který však sám o sobě nemůže být reálný, zkusíme nechat žáky, aby na toto přišli pomocí návodné otázky: „Co si o tomto citátu myslí“.

Poznámka: do 2. části včetně je metodika určena i pro nejmladší žáky.

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

1.stupeň

Využijte první část prezentace, kde se žáci snaží odhadnout za pomoci hlasování, jestli je určitý obrázek reálný nebo jestli byl nějak pozměněn. U každého obrázku se mohou zamyslet, jak byl změněný a proč by někdo chtěl určitý obrázek změnit.

2.stupeň

Metodikou je možné využít online za předpokladu, že bude udržena skupinová práce. Tato se v MS Teams dá zařídit za pomoci vytvoření nových kanálů v teamu, kde jsou žáci přiřazeni k určitému kanálu po skupinách.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Rozšířit aktivitu je možné tím, že pokračujeme v prezentaci

1.Vytvoř „Fake news“

- Žáci mají ve skupinách za úkol najít dvě reálné ideálně těžko uvěřitelné zprávy a vytvořit tři nepravdivé. Tyto si zapíší na papír i s případnými zdroji.
- Každá skupina představí ostatním své zprávy a ostatní mají tipovat, které jsou a které nejsou pravdivé. Po tipování skupina sdělí, jestli je zpráva pravdivá či ne a případně předá zdroje pro ověření pravdivých informací.
- Zde můžeme bodovat úspěšnost tipování, kdy za každý správný tip získá tipující skupina bod a za každý nesprávný tip získává bod skupina, která přišla se zprávami.

2.Generování tváří počítačem – Deepfakes

- Představení, co znamenají Deepfakes a zeptat se žáků, jestli si myslí, že dokážou Deepfakes poznat.
- Z prvních dvou tváří je pravá jen jedna, na následujícím obrázku je pak ukázáno, na co je možné si dávat pozor (chyby v automatickém zpracování obrázku).
- Na další stránce jsou pravé jen na pravé straně.
- Na poslední pak žádná osoba není reálná.
- Na závěr se zamyslíme, jak těžké či lehké je rozpoznat Deepfakes.

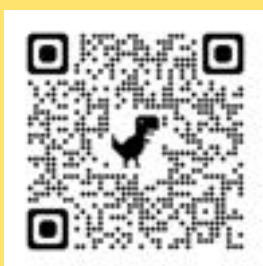
ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Je vhodné využít celou metodiku i s rozšiřujícími aktivitami, avšak je nutné dle toho výrazně rozšířit časovou dotaci. Jedná se o aktuální téma dnešní doby, možné zařadit do mediální výchovy.

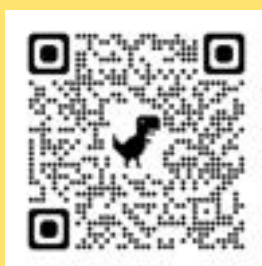
Cizojazyčné překlady, slovíčka:

Fake news, informace, Deepfakes, obrázky, zprávy, obličej

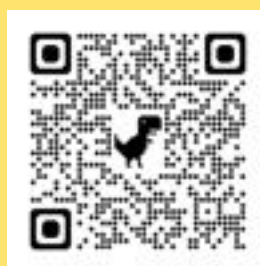
Slovníky Lingea

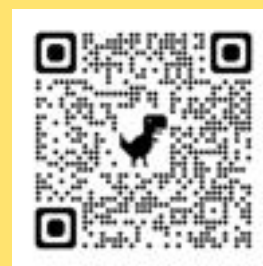
Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: EPOCH, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

Výchova k toleranci a proti rasismu : sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

VĚDCI Z RŮZNÝCH KOUTŮ SVĚTA

ANOTACE:

Vědci z různých koutů světa ukazují, že je u většiny vynálezů těžké rozpoznat kdo a kde určitý vynález vymyslel. Tato metodika se na toto koncentruje a na příkladu běžných každodenních věcí právě toto představuje. Žáci mají tipovat místo a čas vynálezu, avšak je jen malá šance, že by se trefili. Výsledkem je pochopení, že se neustále vynalézá po celém světě a mnoho z těchto vynálezů je pro lidstvo důležitých. K pochopení obtížného života vynálezců pak žáci vymyslí svůj vlastní vynález a představí ho ostatním.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: skupinová

Cíle lekce:

Rozšířit své myšlení a přemýšlení o různých věcech (v tom to případě o vynálezech), nejen na Evropu, ale na celý svět. Zamyslet se nad prací vynálezce.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova

Okruhy MKVV: Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Kulturní diference

Materiál a pomůcky:

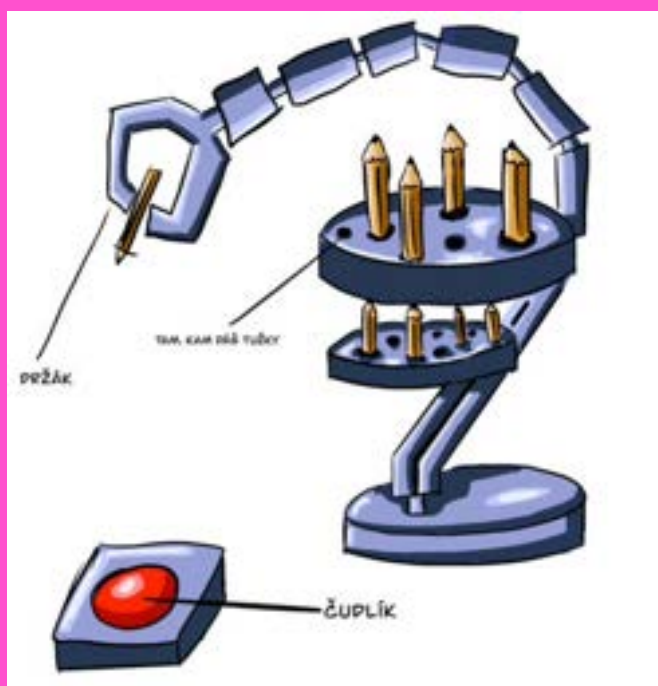
interaktivní obrazovka, pracovní list

TEORETICKÁ ČÁST

Vynálezy jsou denně vytvářeny po celém světě, nejedná se tedy pouze o malou oblast západní Evropy. Vynálezy se datují již do doby před vynalezením ohně a většinou není možné poznat rasu, pohlaví, věk či původ vynálezce či vynálezců. Žáci tedy budou mít možnost tipovat z jaké země vybrané vynálezy pochází a z jaké doby. Je nízká pravděpodobnost, že by žáci měli vysokou úspěšnost v tipování a otevírá se tedy možnost povídat si o tom, že vynálezy jsou běžně genderově, věkově i místně neutrální. K tomu, aby žáci pochopili, jak může být vynálezectví složité a náročné dostanou možnost vynalézt svůj vynález, avšak tentokrát jenom na papíře. Důležité je, aby se žáci snažili vymyslet něco, co je alespoň trochu reálného.

METODICKÁ ČÁST

1. Otevřeme prezentaci a se žáky se společně zamýšlíme, co to jsou a k čemu jsou vynálezy dobré. Dále zvažujeme nad tím, jak vynálezci pomáhají zlehčovat život lidí a jak dokážou řešit problémy. Můžeme se zastavit u žáky vysloveného příkladu vynálezu a zvážit, jak tento konkrétní měl dosah do života lidí. Je potřeba si uvědomit, že žáci mohou zmínit vynález, který nemusel být zcela pro dobro lidstva.
 2. Poté zvažujeme, jaké kvality by vynálezce měl mít a jestli můžou pracovat ve skupinách. Pozn.: často získává kredit za vynález vedoucí pracovník, avšak často by nebyl schopen dovést vynález do použitelného stavu bez týmu ostatních vědců.
 3. Přejdeme na část „Co je to za vynález“, kde žákům ukazujeme různé vynálezy z vybraných zemí světa a zkusíme si tipnout co je to za vynález, kde byl vynalezený a v jaké době. S většinou zmíněných vynálezů se setkáváme denně.
 4. S žáky poté zvažujeme, jestli bylo hádání jednoduché a jestli se dalo poznat, odkud každý daný vynález pochází.
 5. V další části si pak žáci budou moci vymyslet vlastní vynález, který zaznamenají do pracovního listu a poté ho odprezentují. Je důležité, aby ho načrtli na papír, aby byla prezentace jednodušší. Otázka na pracovním listu „Jak je možné vynález postavit“ je určena zejména proto, aby žáci zkusili vymyslet něco co je možné postavit, aby byl vynález co nejreálnější.
 6. Hodinu pak zakončíme citátem Thomase Alvy Edisona
- Poznámka: Do 4. části je metodika určena i pro mladší žáky.

Podavač tužkový

Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

1.stupeň

Nedoporučeno pro online výuku

2.stupeň

Metodiku je možné využít online za předpokladu, že bude udržena skupinová práce. Tato se v MS Teams dá zařídit za pomoci vytvoření nových kanálů v teamu, kde jsou žáci přiřazeni k určitému kanálu po skupinách. Výzvou může být vynalézat něco nového ve skupině na dálku, a tedy je lepší ponechat více času na body 1-4 a 6.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

V úvodu hodiny mohou žáci metodou brainstormingu zpracovat otázku, co je vynález a uvádět příklady některých vynálezů a jejich účelu.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Žáci mohou vytvořit své vlastní prezentace, kde představí své vynálezy. Možnost zamyslet se, proč nejsou ženy mezi vynálezci.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

vynález, vynálezce, historie, vytvořit, hádat

[Slovníky Lingea](#)

[Překladač Lingea](#)

[Online překladač](#)

[Yandex Translate](#)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: EPOCH, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

Výchova k toleranci a proti rasismu : sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

Robot na dobrou náladu

jak se používá:

člověk vstoupí do stroje a stroj pak automaticky přehrává všechny krásné a hezké vzpomínky a zážitky které daný člověk zažil
stroj bere vzpomínky a zážitky na bázi fotek a videí
A hlavní vlastnost stroje je nastavení štěstí člověka
Učinky by měly být trvalé

BUĎ COOL. TŘÍĎ ODPAD.

ANOTACE:

Žáci připraví krátká videa animační metodou stop-motion s cílem informovat mezinárodní veřejnosti možnostech třídění odpadu. Škola se tak stane nositelem vzdělanosti nejen pro žáky, ale i pro celé okolí. Video nevyužívá prvků mluveného jazyka, nýbrž symbolického jazyka.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň (žáci 2.stupeň pracují i s konceptem, co do jednotlivých kontejnerů nepatří)

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek, venku

Forma práce: skupinová

Cíle lekce:

Žák rozumí pojmu recyklace a vytvoří krátké informační video s cílem vzdělat i širokou veřejnost v okolí.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, Člověk a příroda

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Enviromentální výchova

Okruhy MKVV: Kulturní diference

Materiál a pomůcky:

tablety, materiál k animován (plastelína, papír, kousky plastu / biologického odpadu, papíru a typy odpadu, které vytrídíme: bio, papír, plasty, elektro, bílé sklo, zelené sklo, směs, tetrapaky)

TEORETICKÁ ČÁST

V České republice jsme se v minulých letech naučili třídít, ale třídíme správně? A vědí lidé kolem nás, jak třídít? A jak se třídí v jiných zemích?

METODICKÁ ČÁST

Nejprve se udělá malá anketa. Vyučující se žáků zeptá, kdo z nich doma třídí odpad. Žáci si stoupnou do poloviny třídy, dle jejich odpovědi. Poté se vyučující zeptá: Kdo třídí plasty, papír? Kdo třídí i kartony? Kdo třídí elektroodpad? Proč je třídění důležité?

A víte ve vašem okolí o někom, kdo netřídí? Tato otázka nasměruje hodinu k jejímu cíli, a to vzdělat lidi kolem nás.

Pedagog postupně ukáže žákům fotografie příkladů nakládání s odpadem z různých míst světa a žáci hádají, kde byly tyto fotografie pořízeny a jestli je na nich něco, co je potřeba změnit. Zamyslí se, jak se nakládá v různých částech světa s odpadem. Fotografie a výsledky ze zamyšlení mohou pak využít při tvorbě krátké animace, které pomůže ostatním třdit správně. Jako inspiraci pustíme žákům krátké ukázky přístupu k filmování.

Skupinu rozdělíme na 7 skupin dle druhů tříděného odpadu. Každá skupina zpracuje právě jeden druh odpadu. Náhodně rozdělíme témata do skupin. Žáci nejprve online prozkoumají, co vše se třídí z dané skupiny a do jakého typu kontejneru. Poté si vyberou z rekvizit pro animování. Společně se dohodnou, jak budou chtít animaci udělat. Využijí k animaci tablety a program na Stop Motion Studio.

Na závěr lekce každá skupina své video odprezentuje.

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Je možné následovat metodiku výše s výjimkou tvorby animace. Místo animace je možné vytvořit komiks na dané téma v online aplikaci

<https://www.storyboardthat.com/cs>

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Inspirace: https://www.youtube.com/watch?v=_ppedXZHhEO

Instalace programu Filmora Pro - <https://fixthephoto.com/filmora-video-editor-review.html>

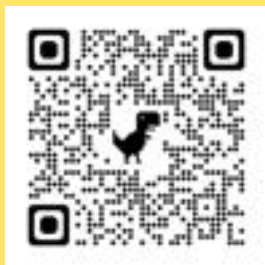
ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Možnost zvolit variantu vlastního komiksu na třídění odpadu i pro prezenční výuku. V rámci výtvarné výchovy je vhodné prodloužit časovou dotaci. Aktivitu lze propojit s VV, ČJ, přírodověda, ICT.

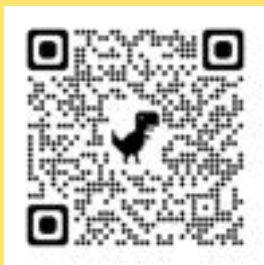
Cizojazyčné překlady, slovíčka:

třídění, odpad, sklo, plast, papír

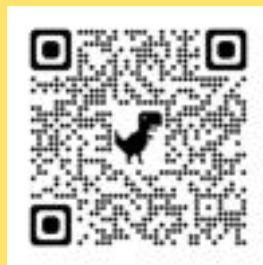
Slovníky Lingea

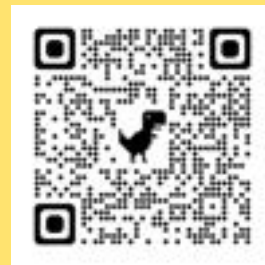
Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

VIDEO ODKAZY

[RECYCLING COMMERCIAL Stop Motion](#)

[Recycle Animation](#)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: EPOCH, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

Výchova k toleranci a proti rasismu : sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

NA CELNICI I.

ANOTACE:

Zážitkově pojatá lekce, ve které si žáci v bezpečném herním prostředí vyzkouší roli cestovatele z různých světových oblastí a své zážitky na základě svého niterného prožitku následně sdílejí ve zpětné vazbě se spolužáky. Prožitek jim pomáhá formulovat názory na základě vlastní zkušenosti na situace cizinců a otevírá tak cestu ke změně jejich postojů.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň (v reflexi pro 2. stupeň se zaměřujeme i na propojování znalostí žáků z hodin zeměpisu a dějepisu)

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: prožitková, individuální

Cíle lekce:

Zvýšení povědomí a uvědomění si situaci lidí, kteří do ČR přišli z jiných zemí.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana

Okruhy MKVV: Etnický původ

Materiál a pomůcky:

papír 4, barevné fixy nebo pastelky, psací potřeby

TEORETICKÁ ČÁST

Současní žáci, kteří pocházejí z České republiky, státně příslušní k české národnosti při cestování po světě v mnohých případech neřeší situace spojené se vstupem do země (a ani jejich rodiče). Je běžné, že k cestování jim a jejich rodičům postačí platný doklad, případně pas. Pokud cestují do zemí, kde je požadované vízum, pravděpodobně se neseťkají se situací, kdy by do země nebyli vpuštěni. Tudíž jim chybí zkušenost, kterou pravděpodobně jejich spolužáci s odlišným mateřským jazykem mají. Zkušenosti mohou získat přeneseně od spolužáků, kteří pocházejí např. z Ukrajiny. Je obecně známo, že čekání na Ukrajinско-Slovenských hranicích je časově náročné. Nicméně stále chybí osobní zkušenost. Díky principům zážitkové pedagogiky, můžeme osobní zkušenost simulovat v bezpečném prostředí.

Díky principům zážitkové pedagogiky, můžeme osobní zkušenost simulovat v bezpečném prostředí. Žáci vnímají, že se jedná o inscenovanou situaci, pro některé hru. Prožitky při použití programových prostředků a vhodné míry herectví vyučujícího se mohou pro žáky stát niternými a navodit pocity, které žáci s OMJ mohou zažívat. Po prožitku vždy musí následovat zpětná vazba, která pomůže žákům od situace poodstoupit, vyrovnat se s emocemi a svůj zážitek přetavit ve zkušenost, která je bude formovat a může ovlivnit jejich hodnotové názory.

METODICKÁ ČÁST

Ještě před začátkem hodiny vyučující vylepí do třídy smyšlenou vlajku. Je vhodné požádat kolegu vyučujícího výtvarnou výchovu o výrobu. Samotné vylepení vlajky je pro žáky symbolem, že se děje nějaká změna. Zároveň si připraví kartičky velikosti cestovního průkazu, na kartičkách jsou barevné značky. Je vhodné rozdělit je na třetiny: červená (část obsahuje dva červené puntíky), zelená, modrá. Doporučujeme mít připraveno více červených pro zážitek více dětí. Je vhodné, aby červené karty nedostali žáci s OMJ.

Je vhodné, aby vyučující zvolil oblečení, které je vhodné k situaci práce celníka. Má z něj vyrazovat autorita a žáci by měli vyučujícího vnímat v jeho roli. Různé pomůcky vytvoří autentickou situaci. Je-li ve třídě i asistent pedagoga, je vhodné, aby hrál roli druhého celníka.

Vyučující "Celník" přivítá děti na "služebně". Rozdá všem žákům papírky, které odpovídají svou velikostí cestovního průkazu. Dle vzoru si děti své průkazy vyplní. (Jméno, příjmení, země původu, pohlaví, věk) Je potřeba žákům vysvětlit jednotlivé značky. **Červená - země třetího světa, modrá - vyspělé země mimo EU, zelená - členské země EU.** Zároveň je vhodné uvést příklady zemí, které mohou použít. Žáci vyplní své papíry včetně doplněné země původu. Mohou využít atlasy nebo mobilní telefony.

Vyučující pokračuje ve své roli. "Nyní máme vše potřebné pro vstup do země. Prosím seřadte se. Budete nyní posouzeni a pokud bude vše v pořádku, budete vpuštěni do země." Vyučující má připravené místo na lavici / u katedry. Tam má razítka (můžou nahradit červená a zelená fixa).

Nejdříve si zavolá žáky se **zeleným puntíkem**. U nich se ani nepodívá do dokladů, udělí zelenou značku a pošle je s úsměvem a vřelými slovy na místo, které představuje zemi. Poté si zavolá žáky s **modrým puntíkem**. Tyto žáky pošle na předem připravené místo. V případě, že máme ve třídě asistenta pedagoga, může sehrát roli druhého úředníka. Všichni dostanou razítka a žáci se vrací k prvnímu úředníkovi. V případě jen jednoho vyučujícího, požádá vyučující žáka s modrým puntíkem o roli úředníka. S razítkem od druhého celníka se vrací k prvnímu (učiteli) a ten je vpouští do země.

Žáci s **jedním červeným puntíkem** přichází na řadu jako poslední. Jsou důkladně dotazováni, vyučující hraje, že si všechny informace zapisuje (důvod návštěvy, obnos peněz, pracovní zařazení, informace o rodině). Poté jsou odesláni do čekacího prostoru. Po chvíli si je celník znovu zavolá a vpouští je do země se slovy, že se jim úředníci ještě ozvou. Žáci se **dvěma červenými puntíky** nejsou ani vpouštěni k dotazování. Aktivita končí, když zbydou už jen žáci s dvojítm červeným puntíkem.

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Lekci se nedoporučuje převádět do online výuky, jelikož vychází ze zážitkové pedagogiky a je kladen důraz na bezpečné herní prostředí.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Na aktivitu navážeme lekcí Na celnici II. - Videoprojekt jako reflexe zážitku. Navrhne žákům, aby svou zkušenost využili k osvětě ve svém okolí. Natočíme video. Žáci jsou rozděleni do skupin. Počet lidí ve skupině 5–6. Každá skupina si vylosuje formu zpracování jejich zážitku: reportáž z pohledu nezávislého žurnalisty, trailer k filmu, deník cestujícího.

Na promyšlení necháme minimálně den, maximálně měsíc v závislosti na časových možnostech.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Kartičky možno přidělit na základě losování (samy děti dokážou uznat, že člověk neovlivní to, kde se narodí). Jako celníky je možné pozvat žáky z vyšších ročníků. Možno zařadit do OV, zeměpisu, vlastivědy.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

cestovní pas, vstup, celník, národnost, přijat, nepřijat

Slovníky Lingea**Překladač Lingea****Online překladač****Yandex Translate****VIDEO ODKAZY**

PAPERS, PLEASE - The Short Film (2018) 4K SUBS (0:00 – 3:14)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

Gymnasion: časopis pro zážitkovou pedagogiku: Nadační fond Gymnasion, 2019, ISSN 1214603X

NA CELNICI II. Videoprojekt jako reflexe zážitku

ANOTACE:

Lekce tematicky i zkušenostně navazuje na lekci Na celnici I. Žáci na základě svého prožitku, který si zpracují ve zpětné vazbě, zpracují videa dle vlastních scénářů, která jejich zážitky zprostředkují v místní komunitě s cílem rozšířit povědomí o situaci rodin žáků s OMJ. Tým pracuje jednak na vytvoření videa, ale také na způsobech, jakým způsobem budou videa sdílet s veřejností a zvýší tak povědomí a také porozumění lidí v okolí. Zvýšení povědomí přispěje ke zvýšení kvality bydlení žáků s OMJ, jelikož se zvýší porozumění a sousedské vztahy.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek, venku

Forma práce: skupinová

Cíle lekce:

Zvýšení povědomí společnosti v a uvědomění si situaci lidí, kteří do ČR přišli z jiných zemí.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Český jazyk a jazyková komunikace

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Okruhy MKVV: Etnický původ

Materiál a pomůcky:

tablety, storyboard*, psací potřeby, rekvizity

* Storyboard je vizuální materiál, který vzniká při procesu tvorby filmu. Jedná se o sadu rámečků s obrázky, doplněné texty, která připomíná komiksy. Obrázky mohou být hrubé skici, barevné, ale i fotografie. Podle storyboardu se pak natočí dané video. Storyboard je blízký scénáři, avšak obohacený o obrázky.

TEORETICKÁ ČÁST

Médium má v informování veřejnosti nezastupitelnou roli. Video umožňuje divákům nahlédnout do situace očima někoho jiného. Díky videu můžeme vyprávět příběhy. Zároveň nám různé žánry videa umožňují situaci vnímat z různých perspektiv. Žáci během práce s tablety naučí tablety ovládat, vybírat si vhodné úhly

záběru i různé úhly pohledu. Vytváření videa podněcuje tvůrčí kreativitu. Žáci pomocí různých výrazových prostředků probouzejí v divácích emoce. Žáky motivujeme k experimentování s hudbou, texty a střihem videa. Díky výběru žánru žáci předem vědí, jak jejich výsledný produkt bude vypadat. Součástí tvůrčí práce je i zvolení vhodného umístění videa, aby se zvýšil jeho dosah v komunitě. Díky různě zvoleným způsobům mohou žáci následně vyhodnotit úspěšnost. Je vhodné, pokud je k dispozici větší prostor, aby se skupiny vzájemně nerušily. Je také vhodné omezit trvání videa. Natáčení může trvat dlouho, pokud ale omezíme čas, vše spíše stihneme. Také doporučujeme seznámit žáky se skutečností omezeného času na natáčení, aby předem počítali s časem na střih, nebo rovnou točili tak, aby bylo potřeba minimum střihu.

METODICKÁ ČÁST

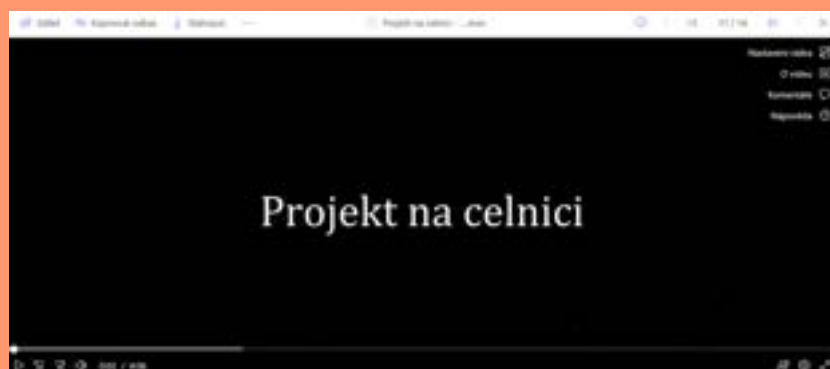
Žáci na základě svého prožitku, který si zpracují ve zpětné vazbě, zpracují videa dle vlastních scénářů, která jejich zážitky zprostředkují v místní komunitě s cílem rozšířit povědomí o situaci rodin žáků s OMJ.

Na úvod vyučující se žáky otevře znovu téma zážitku při hodině Na celnici. Umožní tak žákům se na situaci podívat s odstupem a zjistit, jakým způsobem zážitek ovlivnil jejich vnímání spolužáků s odlišným mateřským jazykem. Zároveň je vhodné začít i tématem sdílení v rodině.

Po sdílení jsou žáci ve skupinách vyzváni k práci na videu. Každá skupina (5-6) žáků získá prázdný storyboard. Skupina se rozdělí na polovinu. Jedna polovina zpracuje storyboard a druhá polovina zpracuje formou brainstormingu návrhy na umístění videa. (na stránkách školy, na YouTube kanálu, přehrávání na tabletech nebo interaktivní obrazovce ve vestibulu školy či při jiné příležitosti, vytvoření QR kódů, oslovování lidí v okolí školy...)

Po 15 minutách dojde ke vzájemnému sdílení storyboardů (skupiny, které na nich pracovaly) a možnosti sdílení s okolím (skupiny, které na nich pracovaly). Skupiny dávají a přijímají krátkou zpětnou vazbu.

V další hodině skupiny pracují na natáčení videa. Rozdělí si role (kameraman, režisér, scénárista, herci). K natáčení využijí tablety s kamerou. Video střihají ve video editoru. Videá na konci hodiny představí ostatním, případně k tomu využijí další hodinu.

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Lekci je možno realizovat on-line na 1. i na 2. stupni.

Je potřeba uvést do souvislostí s lekcí „Na celnici I.“

Na úvod vyučující se žáky otevře znovu téma zážitku při hodině Na celnici I. Umožní tak žákům se na situaci podívat s odstupem a zjistit, jakým způsobem zážitek ovlivnil jejich vnímání spolužáků s odlišným mateřským jazykem. Zároveň je vhodné začít i tématem sdílení v rodině.

Poté každá skupina žáků otevře Storyboardthat online a zpracuje storyboard ve formě komiksu.

Na závěr žáci své storyboardy představí a navrhnou, jak by mohlo probíhat natáčení videa. Pokud bude možnost, video pak natočí při prezenční výuce. Navzájem probíhá reflexe o výsledcích tvorby.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Možnost vytvoření průvodce pro cizince po škole. Video je možné zpracovat v aplikaci Editor videa.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Lekce vhodná do ICT, ČJ, OV a vlastivědy. Možnost vytvoření průvodce pro cizince po škole. Video je lze zpracovat v aplikaci Editor videa, která je součástí Windows 10.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

kamera, akce, natáčení, sdílení, kampaň

Slovníky Lingea

Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

VIDEO ODKAZY

[How to Use Windows 10 FREE Video Editor](#)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: EPOCH, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

Výchova k toleranci a proti rasismu : sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

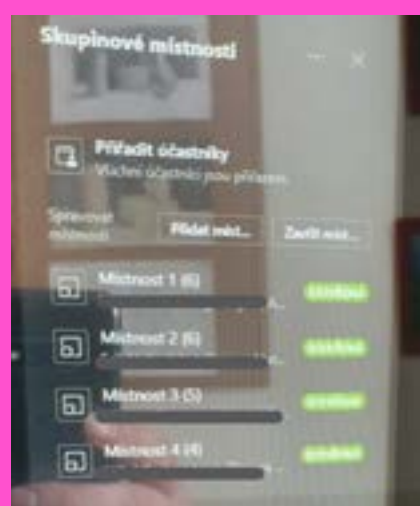
BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

CHYTRÉ STRAVOVÁNÍ

ANOTACE:

Lekce chytré stravování je koncipována tak, aby žáci nejdříve prozkoumali své stravovací návyky z hlediska nakládání s jídlem, které zbyde. Zároveň nabízí možnost prozkoumat návyky ostatních žáků ve třídě a na světě v souvislosti s plýtváním jídla. V případě přítomnosti žáků s odlišným mateřským jazykem lekce nabízí prostor prozkoumání návyků různých kultur. Po prozkoumání vlastní situace žáci navrhnou možnosti, jak využít přebytečného jídla v kontextu místa (školy).

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň (minimálně 5. třída, na 2. stupni doporučuji pracovat s grafy)

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: individuální, skupinová, prožitková

Cíle lekce:

Zmapovat nakládání s potravinami, které zbydou po jídle a navrhnout možné využití ku prospěchu komunity i udržitelného rozvoje.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví, Informační a komunikační technologie

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Okruhy MKVV: Kulturní diference

Materiál a pomůcky:

pracovní list, flip chart, fixy, tablety, PC

TEORETICKÁ ČÁST

Snížení hladomoru je jedno z témat udržitelného rozvoje. Žijeme v době, kdy v českých podmínkách obstarat jídlo si jídlo je velmi jednoduché, stačí zajít do obchodu a tam za peníze zakoupit daný výrobek. Neexistující pocit nedostatku v nás nevyvolává potřebu přistupovat k jídlu a převážně ke zbytkům jídla odpovědně. Někteří aktivisté upozorňují i na praktiky obchodních řetězců, které neprodané potraviny vyhazují. Pomalu začínají vznikat sdružení, která se odpovědným nakládáním s jídlem zabývají, a navrhnou řešení (např. Potravinové banky, možnost vyzvednutí si neprodaného jídla před dobou uzavření obchodu). Abychom byly vůči zdrojům odpovědní, je potřeba nejdříve zjistit naše stravovací návyky a na základě zjištění učinit kroky ke zlepšení.

METODICKÁ ČÁST

Lekci předchází domácí příprava žáků (min. 3 dny), ve které si zaznamenávají, jakým způsobem nakládají s jídlem.

Co jsem jedl a zbylo. Odloženo do lednice k dalšímu jídlu. Vyhozeno.

Zároveň si žáci zaznamenávají, jaká jídla byla vyhozena do koše po datu spotřeby.

V hodině nejprve žáci shlédnou video [Food waste: Freeganism dumpster diving in Manchester](#).

Následuje diskuze: Co vše nám říká video o našem chování? Jaké důvody mohly vést k tomu, že v popelnici bylo nalezeno tolik jídla? Znáte podobné případy? Jak byste se zachovali, pokud byste nějaké takové jídlo našli?

Žáci si mezi sebou sdílí své pracovní listy. Informace zpracují tak, aby je mohli prezentovat zbytku třídy během třiminutové prezentace. Vyučující zadá žákům otázku k přemýšlení: Jaké důvody vás vedly k vyhození?

Jsou-li ve třídě žáci s odlišným mateřským jazykem, zjišťujeme, jaké návyky mají. Nehodnotíme. Zaměřujeme se na kulturní podobnosti a rozdíly a popisujeme. Žáky bez odlišného mateřského jazyka necháme přemýšlet nad tím, jaké praktiky zažili v zahraničí.

Žáci si společně na mapě světa zvolí jednu libovolnou zemi z každého kontinentu kromě Antarktidy. Pedagog postupně každou zemi zaznamená do sloupce na tabuli. Poté se žáci zamyslí, které země jsou bohaté, které méně a které jsou nejchudší. Pro referenci může posloužit následující [mapa](#). V následujícím kroku se žáci zamyslí, která země dle nich vyhazuje nejvíce jídla – odhady se zaznamenají na tabuli. V posledním kroku pak pedagog otevře mapu „Who Wastes the Most Food?“ na následujícím [odkazu](#), která ukazuje realitu nakládání s jídlem na světě. Mapu je možné přiblížit. Na závěr se žáci zamyslí, jestli existuje nějaká souvislost mezi množstvím vyhazovaného jídla a tím, jak je země bohatá a proč si myslí, že tomu tak je.

Zhodnotíme dosavadní zjištění. Jaké obecné tvrzení se dá říct o našich stravovacích návycích? Je to pro Zemi udržitelné?

Žáci navrhnou ve skupině řešení: Jak bychom sami mohli zmírnit počet vyhozených věcí? Navrhněte řešení pro vás doma i pro školu, případně i pro svět.

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Lekci je možné provést v distanční výuce dle metodiky výše.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Svá řešení zpracují ve formě plakátu. Vytvořit plakát v Canva, které následně prezentují nejen v třídě, ale i ve škole a v okolí školy. Případně je mohou rozdávat rodičům, kteří přichází do školy.

10 zemí, které nejvíce plýtvají s jídlem

Další informace o plýtvání s jídlem v různých krocích cesty jídla [Zachraň jídlo.cz](https://zachraňjidlo.cz)

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Možnost zařadit do zeměpisu, OV, Člověk a jeho svět, Člověk a jeho tělo.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

hlad, potraviny, potravinová banka, plýtvání, zbytek

Slovníky Lingea**Překladač Lingea****Online překladač****Yandex Translate****VIDEO ODKAZY**

[Food waste: Freeganism dumpster diving in Manchester](#)

[Soubor: Rozvinuté a rozvojové země.PNG](#)

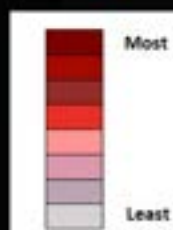
[Global Food Waste](#)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

TRENCHI, Cinzia. Chytré jídlo: recepty a tipy na to, jak být zdravý a žít déle. Přeložil Pavlína ŘÍSKÁ. Praha: Dobrovský, 2018. Knihy Omega. ISBN 978-80-7390-673-3.

Globální plýtvání potravinami

Kdo plýtvá nejvíce jídlem?

Source: The Food and Agriculture Organization of the UN

Štěstí každoročně vyřadí 2,9 bilionu liber potravin, včetně z nich pochází z USA, Austrálie, Evropy a východní Asie. (Zdroj: FAO/UN)

DEN KULTURNÍ ROZMANITOSTI

ANOTACE:

Světový den kulturní rozmanitosti byl vyhlášen OSN a UNESCO v roce 2001, jako pevný svátek 21. května. Svátek upozorňuje na rozličné tradiční kulturní hodnoty zemí, kterým globalizace nesvědčí. Často mohou být i některé kulturní hodnoty nebo zvyklosti nepochopené. V lekci se zaměříme na pojem „rozmanitost kultury“ a proč se stává významným a pevným světovým svátkem. Žáci svoji představu ztvární vytvořením plakátu k tomu to dni. Využijí webové aplikace nebo koláž.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: skupinová nebo samostatná, frontální výuka

Cíle lekce:

Pochopení pojmu kulturní rozmanitost s využitím ICT. Důležitost světových svátků pro svět.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Český jazyk a jazyková komunikace, člověk a svět, Umění a kultura

Průřezová témata: Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Okruhy MKVV: Kulturní diference, Etnický původ, Multikulturalita

Materiál a pomůcky:

internet, 3Panel, PC, aplikaci Canva nebo A3 čtvrtku, lepidlo, nůžky, psací potřeby, různé časopisy

TEORETICKÁ ČÁST

21. května Den kulturní rozmanitosti (World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development)

„Kulturní rozmanitostí“ se rozumí mnohočetnost forem, jejichž prostřednictvím kultury skupin a společností nalézají své vyjádření. Tyto projevy se dále předávají uvnitř skupin a společností i mezi nimi.

Kulturní rozmanitost se neprojevuje pouze v rozličných formách, jejichž prostřednictvím se vyjadřuje, obohacuje a předává kulturní dědictví díky různorodosti kulturních projevů, ale také prostřednictvím různých způsobů

umělecké tvorby, produkce, šíření, distribuce a užívání bez ohledu na použité prostředky a technologie. (Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů)

Je uznána jako společné dědictví lidstva.

Rozmanitost - pestrost, barevnost, variabilita, různost, mnohonásobnost, mnohočetnost, rozličnost, různorodost, nejednotvárnost

Kultura (z lat. colo = vzdělávat, obdělávat, pěstovat; cultura = pěstování, vzdělávání) - široký pojem, sociální zvyklosti určité komunity, zákony, obyčeje, tradice a zvyky.

Příčiny kulturních rozdílů – Člověk reaguje a přizpůsobuje se svému konkrétnímu životnímu prostředí, utváří si své stereotypy a návyky, normy, hodnoty, postoje. To vše následně v rámci rodiny a komunity, ve které žije, předává dál svým dětem. Ale to, co se naučí ve svých podmínkách, nemusí vždy automaticky fungovat v jiných podmínkách v jiné zemi.

METODICKÁ ČÁST

Na 3Panelu žákům ukážeme první snímek prezentace a ptáme se, jaké jsou ty obrázky (přídavné jméno), co je spojuje?

Zapisujeme na tabuli. Jak by znělo podstatné jméno?

Projdeme s žáky prezentaci. Poslední tři snímky mají také něco společného? (kultura)

Jaké jsou příčiny, proč existuje taková kulturní rozmanitost? Jak to, že ji více vnímáme?

Čím je to způsobeno? Proč myslíte, že OSN a UNESCO vyhlásili 21. květen, jako den Světový den kulturní rozmanitosti?

Vytvořte plakát na téma: 21. květen Den kulturní rozmanitosti.

Záleží na rozhodnutí pedagoga, který způsob tvorby zvolí:

1. plakát vytvoříme lepenou koláží (je potřeba dopředu nasbírat časopisy)
2. plakát tvoříme na webu Canva - do webové aplikace je nutné se zaregistrovat. Jednoduchým a zábavným způsobem lze vytvořit plakát, samostatně nebo využitím předpřipravených šablon. Po ukončení vytvořený plakát stáhnout do PC, případně nechat rozpracovaný v aplikaci
3. plakát tvoříme v PowerPointu - obrázky zdarma ke stažení pixabay.com

Reflexe: Prezentace vytvořených plakátů

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Metodiku lze využít pro 1. a 2. stupeň v kombinaci synchronní a asynchronní výuky. Kdy v synchronní části využijeme prezentaci a v asynchronní zadáme tvorbu plakátu.

Diskuse k prezentaci – pro zápis lze využít např. sdílenou tabuli Whiteboard, Poznámkový blok předmětu – prostor pro spolupráci.

1. stupeň – vytvoří koláž, případně namaluje plakát (vyfotí a zašle nebo přinese do prezenční výuky)

2. stupeň – vytvoří plakát v PowerPointu nebo ve webové aplikaci Canva (stáhne v PDF, JPG zašle nebo nasdílí)

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

1. a 2. st – vytvoříme krátké video v aplikaci Windows Editor videa.

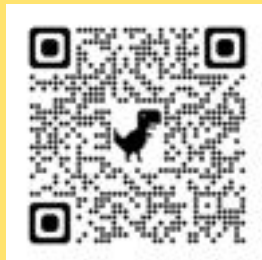
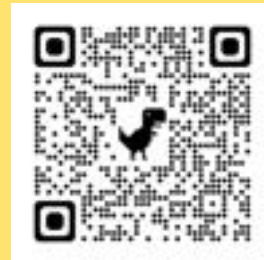
ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Časová dotace: dvě vyučovací hodiny. Se svolením paní učitelky je k dispozici prezentace, která vychází ze zdrojů využitých pro metodiku. Tuto prezentaci je možné kombinovat s původní prezentací.

Lze získat plnou verzi aplikace CANVA Education pro školy zcela bezplatně. V některých školách je nyní aplikace plně funkční. .

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

rozmanitost, kultura, tanec, hudba, umění, pestrost, rozdíl, plakát

Slovníky Lingea**Překladač Lingea****Online překladač****Yandex Translate****WEBOVÉ ODKAZY**

Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů

Kulturní rozmanitost- Cultural diversity

Co je kultura? Informace pro učitele

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

Grafický design pro každého. Přeložil Lenka ŠVERČIČOVÁ. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-242-6903-0.

Informační centrum OSN v Praze, Mezinárodní dny a týdny [on-line]. 2005 [cit. 14. 7. 2020]. Dostupné z

<https://web.archive.org/web/20130521212020/http://www.osn.cz/zpravodajstvi/kalendar/?i=233>

Sociologická encyklopedie Kultura [on-line]. 2018 [cit. 14. 7. 2020]. Dostupné z

<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kultura>

JAK SE PÍŠE A JAK ZNÍ

ANOTACE:

Za pomoci tabletu a aplikace čtečky QR kódů se žáci seznámí v psané formě s lingvistickými rozdíly různých jazyků – odhadují význam textu. Uslyší čtený text v cizím jazyce a odhadují, o jaký jazyk jde. Vyzkouší si přepis krátkého slova nebo věty v latině do azbuky. Žáci pracují ve dvojicích nebo skupinách, které se v průběhu lekce mění. Rozdělení skupin je cílené, podle složení třídního kolektivu.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: skupinová, samostatná práce, práce ve dvojicích

Cíle lekce:

Efektivní spolupráce ve dvojicích nebo skupinách na zadané téma s využitím ICT.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Jazyk a jazyková komunikace

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Multikulturalita, Lidské vztahy

Materiál a pomůcky:

tablety s aplikací čtečka QR kódů (případně mobilní telefon), internet, sluchátka (není podmínkou), papír, psací potřeby, 3Panel

TEORETICKÁ ČÁST

Tablety s aplikací čtečka QR kódů (zdarma ke stažení na Obchod Google Play) nebo dle pravidel školy, lze použít mobilní telefony žáků s aplikací čtečka QR kódů. Při čtení QR kódu zvuky jsou vhodná sluchátka.

QR kódy jsou vygenerované na Qrgenerator.cz

QR kód ZVUKY – použité nahrávky s rodilými mluvčími Čtení na Zaedno.org/multimédia

A bulharsky – Bába a vlk (pohádka)

B rusky – Mrazík (pohádka)

C slovensky – Petrohradské mačičky (pohádka)

D ukrajinsky – Kouzelná hůl (pohádka)

E vietnamsky – Příběh dne a noci (pohádka)

QR kódy – překlad vět – nápisy ve městech (lze použít i nápovědu ve formě nápisů a značek)

slovensky – Chodník uzavřen. Přejděte na druhou stranu chodníku.

vietnamsky – Zákaz vstupu! Použijte podchod.

bulharsky – Dočasné přerušování provozu tramvají. Konečná stanice! Prosím vystupte.

rusky – Metro vstup. Příští zastávka Zličín.

ukrajinsky – Vlakové nádraží. Nevstupujte do kolejiště!

BONUS čínsky – východ, vchod

METODICKÁ ČÁST

Brainstorming – „Jaká znáte cizí slova?“ Žáci řeknou pouze slovo, ale neřeknou název jazyka, ze kterého to slovo je. Žáci hádají daný jazyk, případně význam slova. Žáci s OMJ mohou říct některá slova ve svém rodném jazyce. „Umíte to slovo napsat?“ Žáci píší slova na tabuli.

Po skončení aktivity se pedagog cíleně zaměří na rozdělení žáků, dle složení třídy, do dvojic nebo skupin. Např.:

- žák s OMJ + žák,
- žák s OMJ + žák s OMJ,
- žák + žák,
- žák si může vybrat kamaráda,
- děvče + chlapec,
- slabší žák + slabší žák,
- silnější žák + silnější žák,
- náhodný výběr – losování, různé typy kartiček,
- dle zvážení pedagoga

Rozdáme pracovní listy s tabulkou do dvojic nebo skupin. Žáci obcházejí jednotlivá stanoviště, kde jsou rozložené listy světou v cizím jazyce a do pracovního listu si píší svůj překlad věty (možné přidat i nápovědu). Na konci si sami porovnají svůj překlad se správným překladem načtením QR kódu na určeném stanovišti (QR kódy s řešením mohou být promítnuty na 3Panelu) a zapíší do tabulky.

Pedagog změní složení dvojic nebo skupin, rozdá pracovní list s tabulkou. Žáci pracují dle předcházejícího způsobu, ale nejdříve si načítají QR kódy se zvukem a podle poslechu odhadují daný jazyk. Zapíší svůj odhad do tabulky. Na konci si sami porovnají svůj typ se správným výsledkem načtením QR kódu na určeném stanovišti (QR kódy s řešením mohou být promítnuty na 3Panelu) a zapíší do tabulky.

Připravené věty a QR kódy můžeme vytisknout vícrát.

Společně diskutujeme o výsledcích žáků.

Žákům promítneme na 3Panelu abecedu s překladem do azbuky. Žáci zkusí napsat svoje jméno nebo jiné slovo vazbu. (2st)

Reflexe: Jak se vám spolupracovalo v první dvojici nebo skupině a jak ve druhé? Pracujete raději samostatně nebo ve dvojici nebo skupině?

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Metodiku lze využít pro 1. a 2. stupeň výuku, přestože nebude dodržen cíl lekce a nevyužijeme práci s QR kódy. Cílem lekce pro online výuku je seznámení se základními lingvistickými rozdíly různých jazyků. Žáci pracují samostatně a své odhady si zapisují k následné diskusi.

Nasdílíme list s jednotlivými větami v cizích jazycích (lze použít i nápovědu ve formě nápisů a značek, které jsou k nalezení na konci toho dokumentu).

Pustíme žákům nahrávky s rodilými mluvčími Čtení na Zaedno.org

<https://www.zaedno.org/video-audio>

- bulharsky – Bába a vlk (pohádka) <https://www.zaedno.org/video-audio/predcitane-texty/bulharsky>
- rusky – Mrazík (pohádka) <https://www.zaedno.org/video-audio/predcitane-texty/rusky>

- slovensky – Petrohradské mačičky (pohádka) <https://www.zaedno.org/video-audio/predcitane-texty/slovensky>
- ukrajinsky – Kouzelná hůl (pohádka) <https://www.zaedno.org/video-audio/predcitane-texty/ukrajinsky>
- vietnamsky – Příběh dne a noci (pohádka) <https://www.zaedno.org/video-audio/predcitane-texty/vietnamsky>

Všechny tyto odkazy je možné najít i pod QR kódem.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Jazykové pexeso

Výukové pexeso

Čtení (rodilými mluvčími)

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Možnost využití aplikace Google Translator tak, že žáci si mohou určitá slova přeložit z češtiny do cílového jazyka a poslechnout si, jak zní. Pro zvýšení náročnosti je pak vhodné nechat žáky, aby do translatoru zopakovali slovo, které slyšeli a zjistit, jestli překladač dokáže zachytit dané slovo správně. Vhodné k zařazení do ČJ – Jazykové rodiny, zeměpis, AJ a celkově Jazyk a komunikace. Žáci s OMJ mohou pomáhat ostatním s rozeznáváním jazyků.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

jazyk, zvuk, hlas, aplikace, QR kód, spolupráce, slova, text

Slovníky Lingea

Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

Kamarádi. Multimédia. Čtení. [on-line]. 2012[cit. 22. 7. 2020]. Dostupné z <https://www.zaedno.org/video-audio>

Azbuka.cz [on-line]. 2020[cit. 22. 7. 2020]. Dostupné z <https://www.azbuka.cz/>

LÍPA - STROM REPUBLIKY

ANOTACE:

Žáci se seznámí s lípou jako s národním stromem republiky, a s jeho symbolikou pro naši společnost. Zjistí, zda i jiné státy mají svůj národní strom. Vyhledají pomocí internetu lípu s označením „strom republiky“ ve svém nejbližší okolí. Současně se na dřevinu zaměří z pohledu přírodopisu a pomocí 3D pera vytvoří její listy.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: skupinová, samostatná práce, frontální výuka

Cíle lekce:

Pochopení lípy jako národního symbolu, který je živý svědek historie naší země.

Ostatní země mají také národní symboly, s kterými se občané identifikují. Zafixování stromu lípa a tvaru jejích listů.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Umění a kultura; Člověk a jeho práce, Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a svět práce

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Kulturní diference, Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity

Materiál a pomůcky:

internet, PC, 3Panel (interaktivní tabule), 3D pero, filamenty, čisté papíry, euro folie

TEORETICKÁ ČÁST

V roce 1848 na všeslovanském sjezdu v Praze byla lípa oficiálně uznána jako národní symbol. Obecně je nazývána stromem republiky. Lípy jsou živými památníky, které oslavují vznik našeho státu, podporují naši národní hrdost a připomínají svobodu.

Nejvíce lip bylo vysazeno v roce 1919 při prvním výročí vzniku ČSR, vysazování s poselstvím bylo spojeno s oslavami. Mělo velký význam pro soudržnost obyvatel v místě, kde žijí. Lze ji nalézt na standartě prezidenta, státní pečeti, vojenských uniformách a bankovkách. Lípu provází mnoho pověstí. Lipové dřevo používali řezbáři, pro výrobu oltářů a soch. Dřevo našlo využití v nábytkářství, ve výrobě hudebních nástrojů, rámců, ...

Ostatní země mají také svůj národní strom.

Z přírodopisného hlediska: V ČR jsou původní dva druhy: lípa velkolistá, lípa malolistá srdčitá. Dožívá se stáří až 1000 let. Je to statný opadavý listnatý strom, který dorůstá do výšky 30 a více metrů. Kvete od června do července a omamně voní. Květ obsahuje významné léčivé látky. Vyskytuje se na celém území ČR. Vysazuje se v parcích a alejích.

METODICKÁ ČÁST

Braistorming nebo myšlenková mapa - žáky rozdělíme do skupinek, jednotlivé skupinky pracují samostatně u tabule.

Vybídeme žáky otázkou: „Co si představí, když se řekne lípa.“ Zjistíme, co žáci na dané téma vědí. Žáci vizualizují nápady na tabuli, mohou přidat jednoduché symboly. (2. stupeň dále jen 2st - žáci tvoří samostatně ve dvojích nebo skupince).

Ukázka stromu lípy na 3Panelu (2st-žáci sami vyhledají strom lípu na PC)

Nejdříve se zaměříme na lípu jako národní symbol - strom republiky.

- Co znamená národní symbol? Rozdíl mezi národním a státním symbolem.
- Proč lípa? Jaký mohla mít účel výsadba lip?
- S čím je výsadba a péče o strom historicky spojená?
- Jakého stáří se může lípa dožít? (zařadíme tipovací soutěž)
- 2st-žáci vyhledají na PC, kde všude se objevuje symbol lípy na státních symbolech.

Mají i jiné státy národní symboly? (2st-můžeme se zeptat žáků sOMJ, zda znají své národní symboly).

Zaměříme se na národní symbol země, na strom. Přemýšlíme, jaké stromy se nám spojují s cizími zeměmi. Typický příklad Kanada - javor.

Použijeme pracovní list, kde žáci spojují podle svého mínění stát a strom. Správné řešení pedagog promítne na 3Panelu. (2st-samostatně vyhledává pomocí PC stromy k jednotlivým státům a zapisují do pracovního listu)

Jak lípu poznáme? Pro zafixování stromu lípy u žáků použijeme 3D pero. Promítne list lípy na 3Panelu.

- Vysvětlíme používání 3D pera a bezpečnost práce.
- Předložíme žákům pracovní list s obrázkem listu lípy.
- Obrázek vložíme do euro folie
- Vytvoříme list lípy pomocí 3D pera
- 2st-nakreslí samostatně list lípy, mohou použít PC

Na konci hodiny ukážeme žákům na 3Panelu Mapu lípy republiky a nejbližší lípu okolí s tímto označením. (2st vyhledá lípu samostatně s použitím PC).

Reflexe: Co si pamatují z průběhu lekce? Co je nejvíce zaujalo na lípě?

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Metodiku lze využít pro 1. a 2. stupeň výuky bez práce s 3D perem. Zvolíme pouze diskusi nebo zápis s využitím např. sdílené tabule Whiteboard, Poznámkového bloku předmětu – prostor pro spolupráci.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

- 2st-samostatně vytvoří ve Wordu nebo Sway prezentaci Státy-národní stromy. Prezentace bude obsahovat název státu a obrázek s názvem stromu.
- pomocí 3D pera vytvoří celý strom lípy
- Interaktivní kvíz Národní stromy (K. Číhalová, M. Škrabalová)
<http://data.2zsnapajedla.cz/testy/stromy/stromy.htm>

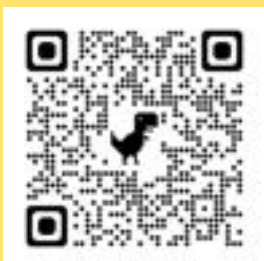
ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Téma je vhodné k zařazení do výuky o národních symbolech, OV – státní symboly, vlastenectví. Žáci mohou najít lípu v okolí školy a navštívit ji a udělat si lipový čaj. Je možné využití literatury – Marie Brožová: Duše stromů. Z vypracovaných listů lípy je možné vytvořit třídní lípu, avšak je potřeba zvážit rozšíření časové dotace. Na začátek je vhodné zařadit motivační video: [Lípa - náš národní strom](#).

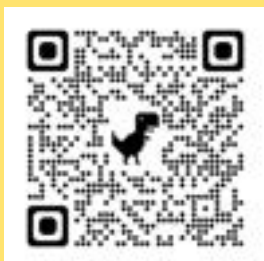
Cizojazyčné překlady, slovíčka:

strom, lípa, národní, symbol, strom republiky, historie, list

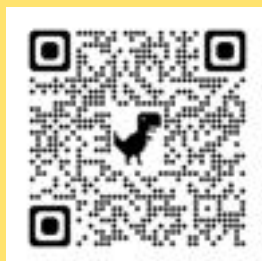
Slovníky Lingea

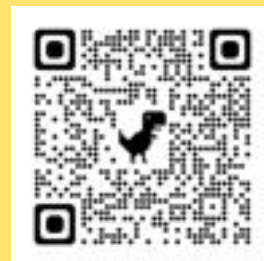
Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

WEBOVÉ A VIDEO ODKAZY

[Náš venkov Příběh lípy](#)

[Mapujeme lípy republiky](#)

[Významné stromy - živá historie našich obcí a měst - Návod na vyhledávání, označování a využití stávajících stromů](#)

[Státní symboly](#)

[Lípa malolistá](#)

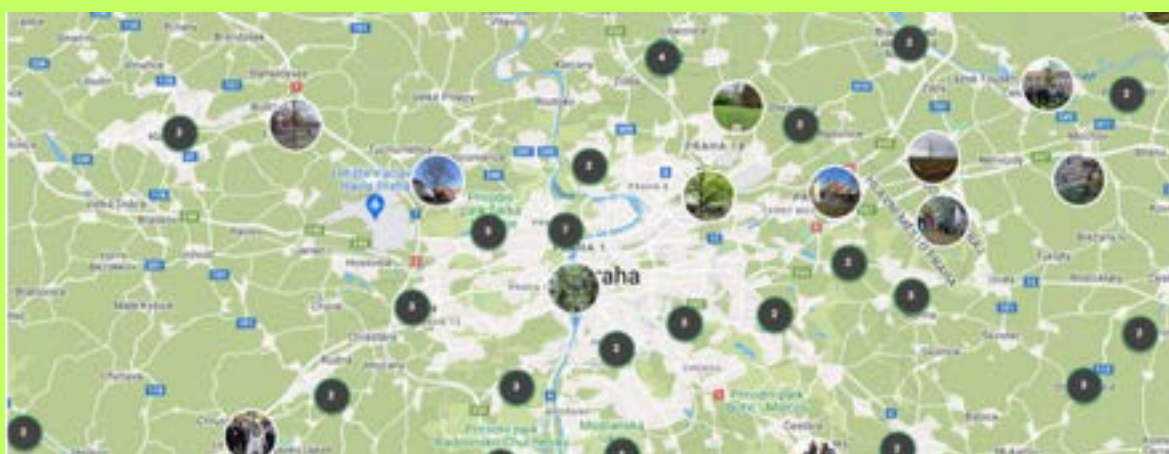
[Fotogalerie, strom jako symbol národa](#)

[Seznam národních stromů](#)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

POHNEROVÁ, Marta a Milan ZERZÁN. Duše stromů. [Hradec Králové]: Dukase, 2016. ISBN 9788090555068.

BROŽOVÁ, Marie. Duše stromů - medicína pro oči i pro duši. Autorské vydavatelství Obhajoba pastelky s.r.o., 2020

POZNÁŠ MĚ

ANOTACE:

Společně budeme poznávat různé země světa pomocí puzzlů, které budou žáci interaktivně skládat na svých PC nebo 3Panelu. Obrázky jsou zaměřené na hlavní město dané země a některé z typických jídel, zvířat. Zábavnou formou si prohloubí znalost o jednotlivých zemích. Mohou je mezi sebou navzájem porovnávat a zastavit se u odlišností, které nás ale současně spojují např. jídlo. Stejně tak jako má většina zemí národní strom, má i národní jídlo.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: skupinová

Cíle lekce:

Žáci se orientují podle typických znaků v cizích zemích. Poznání země mého kamaráda.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Člověk a jeho svět, Člověk a příroda

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Kulturní diference, Etnický původ

Materiál a pomůcky:

PC, 3Panel, internet, vytvořené puzzle – webová aplikace, papír, tužka

TEORETICKÁ ČÁST

Popis obrázků:

MONGOLSKO

Ulánbátar – počet obyvatel 1, 4 milionů obyvatel, nejchladnější hlavní město světa, průměrná teplota zůstává po 6 měsíců v roce pod bodem mrazu

Chušúr – velké smažené knedlíky plněné výhradně skopovým masem

Mongolský kůň – primitivní a velmi staré plemeno, výška v kohoutku je 129–145 cm a bývá označován jako pony

ČESKÁ REPUBLIKA

Praha – počet obyvatel 1, 3 milionu, 13 největší město EU, je považováno za jedno z nejkrásnějších měst Evropy

Knedlo vepřo zelo – obecný lidový název pro národní české jídlo

Kapr obecný – sladkovodní paprskoploutvá ryba, největší česká kaprovitá ryba, velký hospodářský význam

RUSKO

Moskva – počet obyvatel 12, 5 milionu, nejlidnatější město Evropy, je klasifikováno jako Alfa globální město

Boršč – druh polévky, vývar z několika druhů masa a osmažené zeleniny (červená řepa, brambory, mrkev, zelí, cibule); ruské a ukrajinské národní jídlo

Polární liška (*Vulpes lagopus*) – psovitá šelma, přežije při teplotě -50 °C, má hustý, vícevrstvý nepromokavý kožich

UKRAJINA

Kyjev – počet obyvatel 2, 8 milionu, pro svou starobylost bývá nazýván „matkou ruských měst“

Vareniky (Varenyky) - jsou plněné těstovinové taštičky podobné italským ravioli, mají tvar půlměsíce, plněné brambory, masem, zelím, tvarohem nebo také ovocem

Jelen evropský (*Cervus elaphus*) - sudokopytník z čeledi jelenovitých, typický znak samců parohy

VIETNAM

Hanoj – počet obyvatel 7, 8 milionu, ve středu města je vodní plocha Jezero navráceného meče

Phở (také pho) – vietnamská polévka, podává se většinou k snídani, klasická varianta je hovězí polévka se širokými rýžovými nudlemi, tenkými plátky masa a jarní cibulkou, kochucení se podává limetka, chilli papričky v oleji, rybí omáčka, ...

Vodní buvol (*Bubalus bubalis*) - domestikovaný tur, nejdůležitější domácí zvíře, požívá se k obdělávání rýžových polí a na mléko

INDIE

Nové Dillí – je sídlo indické vlády a neoddělitelnou součástí metropolitní oblasti Dillí

Thali (podnos) – vegetariánské jídlo, obsahující např. omáčky, placky z kynutého těsta

Slon indický – největší suchozemský živočich, ohrožený druh

METODICKÁ ČÁST

Braistorming – žáci jmenují oblíbené země světa. Pedagog zapisuje na tabuli země, které obsahuje tato lekce. Případně nejmenované země dopíšeme. Zeptáme se, co o těchto zemí vědí a kde tu informaci získaly.

Žáky rozdělíme do skupin k tabletům nebo PC. Pedagog na začátku promítne na 3Panelu souhrnnou prezentaci, kde jsou k jednotlivým zemím přiřazeny obrázky. Po kliknutí na daný obrázek se objeví jeho název. (Žákům 2. stupně (dále jen 2 st) prezentaci nepromítáme, ale máme ji připravenou na 3Panelu.)

Každá skupina dostane za úkol složit puzzle, zjistit, co je na obrázku (hlavní město, jídlo, zvíře) a určit, ke které zemi patří.

Celkem je 6 zemí po 3 obrázcích. Vytvoříme 9 skupin (skupina 1, skupina 2, ...). Na každém tabletu nebo PC přejdeme na webovou adresu <https://www.jigsawplanet.com/>. Každá skupina (může i každý žák ze skupiny) se přihlásí samostatně ke svému účtu. Důležité správně zadat přihlašovací údaje, po obětovném neúspěšném přihlašování se účet zablokuje.

- skupina 1 - uživatelské jméno 1open a heslem skupina1
- skupina 2 - uživatelské jméno 2open a heslem skupina2
- skupina 3 - uživatelské jméno 3open a heslem skupina3
- skupina 4 - uživatelské jméno 4open a heslem skupina4
- skupina 5 - uživatelské jméno 5open a heslem skupina5
- skupina 6 - uživatelské jméno 6open a heslem skupina6
- skupina 7 - uživatelské jméno 7open a heslem skupina7
- skupina 8 - uživatelské jméno 8open a heslem skupina8
- skupina 9 - uživatelské jméno 9open a heslem skupina9

Vybereme **Moje puzzle** a **jednotlivá Alba** nebo lze rozkliknout obrázek hned. Každá skupina skládá 2 obrázky. Obrázky jsou složeny z 28–32 dílků. Puzzle otevřeme na celou obrazovku – ikona vpravo dole.

Pro mladší žáky lze snížit počet dílků.

Když skupina složí obrázek a určí co je na obrázku, jde k 3Panelu a vyhledá zemi, ke které obrázek patří, klikne a zjistí název. Napiše na papír a pokračuje. (2st napíše na papír, co si myslí, že je na obrázku a ke které zemi to patří. Následně jde své údaje zkontrolovat k 3Panelu.)

Po poskládání všech puzzlů se vrátíme k prezentaci, zkontrolujeme práci. (2st vyhledá hlavní města na mapě na 3Panelu – Windows Mapy nebo Google maps)

Reflexe: Diskutujeme o tom, co žáky nejvíce zaujalo, co si myslí, že nás spojuje, ...

Ruská kuchyně

Její základy byly položeny především venkovským obyvatelstvem žijícím v často drsných přírodních podmínkách. Základem jejich stravy byly především brambory, chléb, zelí, cibule, okurky. Jednoduchou stravu si ochucovali kysanou smetanou, koprem, petrželí, na zimu si nakládali zeleninu a z ovoce vařili džemy. Úroda žita, pšenice, ječmene a prosa poskytovala potřebný základ pro mnoho druhů pečiva, livanců, kvasu, piva a vodky. Kromě rolnické stravy patří k základům ruské stravy ryby, drůbež, zvěřina, houby, bobuloviny, především lesní plody a med. Polévky a omáčky nejnázornějších chutí byly založeny především na sezónních nebo uskladněných potravinách, rybách a masu. Mnoho jídel, která jsou považována za tradiční ruskou kuchyni, pocházelo především z francouzsko-ruské kuchyně 18. a 19. století.

šálek na čaj :

boršč :

palačinky s kaviárem :

Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

1.stupeň 1.-3. tř.

Metodiku lze použít pouze z části: práce s prezentací.

2.stupeň + 4.-5. tř. (dle uvážení jinak viz. 1. st.)

Metodiku lze využít s následující úpravou. Použijte skládání puzzlů jako indicie pro lekci.

Rozdělení do skupin je nutné v tomto případě jen k přihlášení do web. aplikace. Na

konec lekce můžete využít **Kahoot!** odkaz: <https://create.kahoot.it/share/poznas-me/dc6102dd-21cb-4231-ad0e-f03358540c40>

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

- zařazení četby pohádek z jiných zemí viz Kamarádi z velké dálky, ...
- 2st zjistí pomocí aplikace Windows Budíky a hodiny (hodiny) – jaký je časový rozdíl v hlavních městech oproti našemu času

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Možnost navázat na vlastivědu ve 4. ročníku (kultura, památky, tradice a folklór ČR). V 7. ročníku je dobré metodiku zařadit do okruhu „Výchova ke zdraví“. Celkově je vhodné spojit se školním tématem zdravého stravování v souvislosti se stravováním v různých koutech světa.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

jídlo, zvíře, hlavní město, země, stát, puzzle

Slovníky Lingea

Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

DRIJVEROVÁ, Martina. Kamarádi z velké dálky: povídaní o dětech z různých částí světa a pohádky z jejich zemí. Ilustroval Vojtěch OTČENÁŠEK. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2902-9.

CÍLKOVÁ, Eva a Petra BOREŠOVÁ. Náměty pro multikulturní výchovu: poznáváme jiné národy. Vyd. 2. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-890-6.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

KOLIK JAZYKŮ ZNÁM, TOLIKRÁT JSEM ČLOVĚKEM

ANOTACE:

Žáci se seznámí s různými národnostmi světa. S využitím mobilních zařízení si procvičí, v které zemi se hovoří, jakým jazykem. Pomocí aplikace Voki si naprogramují svého Avatara a předvedou spolužákům, jak se mluví daným jazykem.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: skupinová, práce s IT, práce s aplikací, diskuze

Cíle lekce:

Žák rozezná základní pozdravy světa. Rozvíjí svou fantazii. Naprogramuje vlastního avatara. Pracuje s textovým i hlasovým projevem.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Cizí jazyk, Jazyk a komunikace

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Etnický původ, Multikulturalita

Materiál a pomůcky:

internet, PC, 3Panel (interaktivní tabule), tablet, 3D pero

TEORETICKÁ ČÁST

Národnost je příslušnost osoby k určitému národu, přičemž národ se chápe jako společenství, na jehož utváření mají největší vliv společné dějiny, společná kultura a společné území a jehož členové mají také povědomí sounáležitosti s tímto společenstvím.

Národnost se určuje podle státu nebo oblasti, kde se člověk narodil nebo prožil dětství, podle původu předků, zejména matky, nebo podle kultury, kterou si člověk osvojil a se kterou se ztotožňuje. Národnost člověka se může změnit v průběhu života, zejména když žije v jiném národnostním prostředí, než ve kterém vyrůstal.

Podle definice použité při sčítání lidu 2011 se národností rozumí příslušnost k národu, národnostní nebo etnické menšině. Dále podle této definice není pro určení národnosti v Česku rozhodující mateřská řeč ani řeč, kterou člověk používá nebo lépe ovládá, ale jeho vlastní rozhodnutí. Je možné se hlásit k jedné i více národnostem nebo také k žádné.

METODICKÁ ČÁST

1. Myšlenková mapa – společně s žáky na tabuli vytvoříme myšlenkovou mapu na téma: Národnost. Které národnosti znáš? Kterých národností jsou tví kamarádi? Kterou řečí umí hovořit?
2. Práce ve skupinách – každá skupina si vybere jinou národnost. Žáci pracují na tabletu nebo PC. Nejprve si na internetu vyhledají informace o příslušné národnosti. Poté pomocí aplikace Voki si vytvoří postavičku, která bude charakteristická pro danou národnost. Kromě vzhledu tváře, stylu oblečení a vloženého pozadí nahrají zvuk – pozdrav v daném jazyce. Pozdravy v různých jazycích přepsaných do latinky je možné najít [zde](#). Pro jiná slova je možné využít Google Translator. Starší žáci mohou vkládat i složitější texty.
3. Sdílení a prezentace výsledků – vytvořené namluvené postavičky skupiny vzájemně sdílí mezi sebou a prezentují ostatním. Pro sdílení mohou využít například aplikaci Padlet.
4. Vlastní tvorba – starší žáci nebo kreativně nadaní mohou pokračovat ve vytváření písmen s pomocí 3D pera. Mohou například vytvořit své jméno v cizím jazyce.
5. Reflexe – jak obtížné bylo rozmluvit postavičky jazykem, který neznáte?

Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Metodiku lze využít pro 2. stupeň za předpokladu, že bude udržena skupinová práce. Tato se v MS Teams dá zařídit za pomoci vytvoření nových kanálů v teamu, kde jsou žáci přiřazeni k určitému kanálu po skupinách.

Vynecháme využití 3D Pera.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Starší žáci nebo kreativně nadaní mohou pokračovat ve vytváření písmen s pomocí 3D pera. Mohou například vytvořit své jméno v cizím jazyce.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Osvědčilo se zaslání odkazu na aplikaci VOKI žákům týden dopředu, během kterého si mohli vyzkoušet, jak funguje.

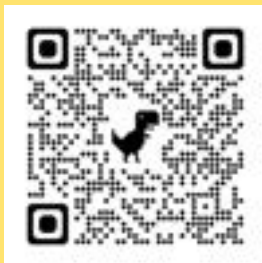
Cizojazyčné překlady, slovíčka:

národnost, jazyk, řeč, tradice, zvyky, kultura

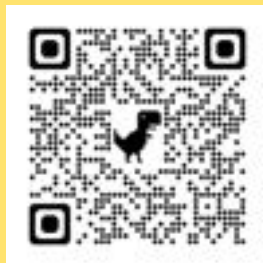
Slovníky Lingea

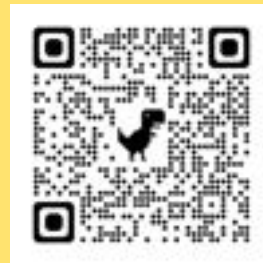
Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

WEBOVÉ ODKAZY

[Aplikace Voki](#)

[Aplikace Padlet](#)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: EPOCH, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

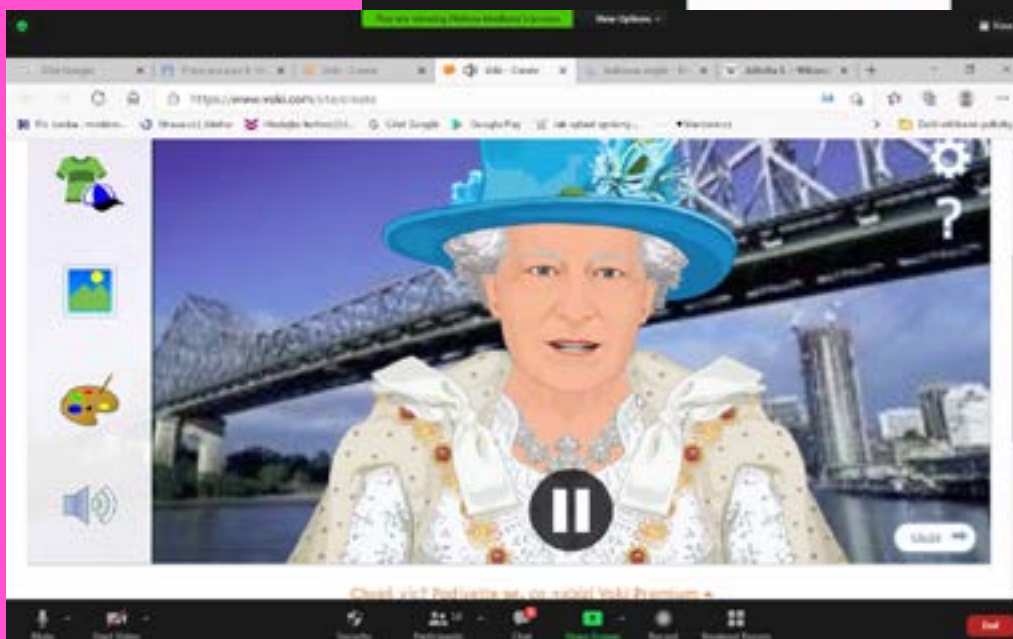
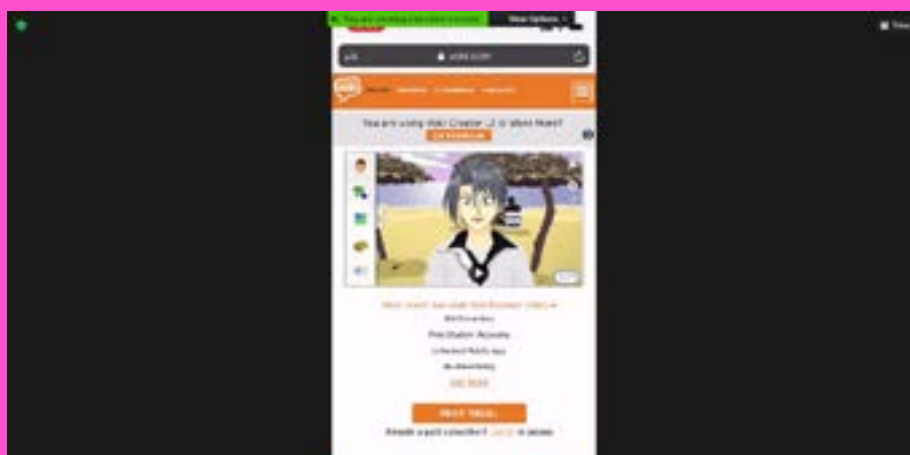
Výchova k toleranci a proti rasismu :sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

JAK VYPADÁ KRAJINA KOLEM NÁS?

ANOTACE:

Žáci se prostřednictvím cvičení na interaktivním panelu seznámí s různými druhy krajiny. Zamýšlí se nad tím, jak krajinu ovlivňuje člověk a jak podobné či rozdílné mohou být krajiny v různých koutech světa.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: práce s IT, diskuze, skupinová výuka

Cíle lekce:

Žák rozlišuje jednotlivé druhy krajiny. Poznává prvky krajiny ovlivněné člověkem a rozezná rozdílnosti různých krajin světa.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie,

Člověk a jeho svět, Přírodopis, Zeměpis

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Etnický původ

Materiál a pomůcky:

internet, PC, 3Panel (interaktivní tabule), tablet, čisté papíry, psací potřeby

TEORETICKÁ ČÁST

Krajina je pojem pro vybranou část zemského povrchu s typickou kombinací přírodních a kulturních prvků a charakteristickou scénérií.

Geografická krajina je dokonalým výřezem krajinné sféry. K základním složkám krajiny patří reliéf, půda, vodstvo, klima, vegetační pokryv, zvířena a člověk. Jako přírodní krajina se nazývá území nedotčené lidskou činností, v němž dominují přirozené prvky, takových oblastí však na Zemi zbývá velmi málo. V současnosti převládá kulturní krajina vzniklá přetvořením původní přírodní krajiny činností člověka.

Krajina je z hlediska ekologie ucelený systém, jehož popis v sobě propojuje problematiku mnoha oborů. V krajině na sebe působí přírodní a člověkem utvářené složky. Sousedící ekosystémy jsou vazbami propojeny do vyšších systémů na navzájem se ovlivňují i na velikou vzdálenost. Pro člověka je krajina prostorem, kde

chce realizovat širokou paletu potřeb – od získávání potravy a materiálu pro oděv a obydlí, stavbu sídel, po rekreaci a estetické zážitky, inspiraci. Aby mohly být uspokojovány tyto různorodé potřeby zároveň, nelze krajinu využívat živelně. Neuváženým zásahům, které by mohly mít na krajinu negativní a nevratné důsledky, mají předcházet nástroje k plánování využití krajiny (územní plánování, pozemkové úpravy) a k její ochraně (územní systémy ekologické stability, chráněné oblasti, Natura 2000).

Pro účely Evropské úmluvy o krajině „krajina“ znamená část území, tak jak je vnímána obyvatelstvem, a jejíž charakter je výsledkem činnosti a vzájemného působení přírodních a/nebo lidských faktorů.

METODICKÁ ČÁST

1. Myšlenková mapa – společně s žáky na tabuli vytvoříme myšlenkovou mapu na téma: Krajina. Co slovo krajina znamená? Co ji utváří? Kdo ji ovlivňuje?
2. Cvičení – s mladšími žáky na interaktivní tabuli společně vyplňujeme interaktivní cvičení na téma prvky v krajině. Diskutujeme, co krajinu utváří a co je a co není vytvořené případně způsobené člověkem. Které prvky krajiny jsou nám blízké?
3. Práce ve skupinkách – na internetu najdou libovolné krajinné typy na světě (každá skupina si vybere jinou zemi), ať už přírodní či kulturní. Popíší je a vysvětlí proč je takto zařadili. Které prvky krajiny se zde vyskytují? Které z nich jsou a které nejsou vytvořeny přirozeným způsobem? Jak je náročné je poznat? Poté vytvoří náčrt krajiny v okolí školy (je vhodné předem vymezit čas na prohlédnutí krajiny v okolí školy). Odlišuje se nějak česká krajina od krajin jiných vybraných zemí?
4. Reflexe – která krajina a kde žáky nejvíce zaujala a proč.

Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Metodiku lze využít pro 2. stupeň za předpokladu, že bude udržena skupinová práce. Tato se v MS Teams dá zařídit za pomoci vytvoření nových kanálů v teamu, kde jsou žáci přiřazeni k určitému kanálu po skupinách.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Starší žáci navrhnou zlepšení krajiny v okolí školy. Svůj návrh představují vedení školy, školské radě nebo zástupcům městské části.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Možnost zařadit do přírodopisu.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

krajina, druhy krajiny, Česká republika, svět

Slovníky Lingea

Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

WEBOVÉ ODKAZY

Krajina

Learning Apps webová aplikace

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

ČEŠKOVÁ, Adéla, Lenka KVASNIČKOVÁ, Tomáš HÁČEK a Vilém ŘIHÁČEK. Za příběhem krajiny. Brno: Lipka - školské zařízení pro environmentální vzdělávání, 2012. ISBN 978-80-87604-03-8.

MOJE MÍSTO NA MAPÁCH

ANOTACE:

Žáci se seznámí s různými druhy map v papírové i elektronické podobě. S využitím interaktivního panelu a mobilních zařízení si vyzkouší aplikace Google Earth, thetruesize.com a další on-line dostupné zdroje. Procvičí si výpočet vzdálenosti Prahy od jejich regionu. Pomocníkem jim bude měřítko vyrobené z 3D pera.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: kreativní práce, práce s IT, práce s aplikací, skupinová výuka, práce s podkladovými materiály

Cíle lekce:

Žák pojmenuje různé druhy map. Orientuje se na mapě světa. Poznává jednotlivé světadíly. Spočítá vzdálenost mezi jednotlivými místy na mapě a ve skutečnosti.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Matematika a její aplikace, Zeměpis

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Etnický původ, Kulturní diference

Materiál a pomůcky:

internet, PC, 3Panel (interaktivní tabule), čisté papíry, euro fólie, 3D pero, různé druhy map

TEORETICKÁ ČÁST

Mapa je zmenšené, zevšeobecněné a vysvětlené znázornění objektů a jevů na Zemi, ostatních nebeských tělesech nebo nebeské sféře, sestavené obvykle podle některého ze zobrazení na rovině a vyjadřující pomocí smluvených znaků rozmístění a vlastnosti objektů a jevů vázaných na jmenované povrchy. Pokud se jedná o zobrazení na kouli, nazýváme ji glóbus.

Mapu můžeme označit za model reálného světa, v žádném případě není dokonalým obrazem naší reality. Nelze na ní nalézt vše, ale naopak může znázornit i jevy, které nejsme jinak schopni vnímat. Skutečnost může potlačit i zdůraznit. Souborně informace zaznamenané na mapách označujeme jako „prostorové informace“.

Mapy lze členit z mnoha hledisek (účel užití, způsob vzniku, vyjadřované skutečnosti, měřítko, územního rozsahu anebo i způsobu projekce – např. Mercatorovo zobrazení). V případě různých projekcí země pak vznikají zásadní nepřesnosti ve zobrazení velikosti zemí.

METODICKÁ ČÁST

- Brainstorming nebo myšlenková mapa – žáky rozdělíme do skupinek, jednotlivé skupinky pracují samostatně u tabule.
Vybídeme žáky otázkou: „Co si představí pod pojmem mapa.“ Zjistíme, co žáci na dané téma vědí. Žáci vizualizují nápady na tabuli, mohou přidat jednoduché symboly. (2. stupeň dále jen 2st – žáci tvoří samostatně ve dvojích nebo skupince). Starším žákům můžeme položit rozšiřující otázku: Kdy jste se naposledy setkali s mapou?
- Práce ve skupinkách – každá skupinka dostane jiný druh mapy. Jejím úkolem je zjistit, o jaký druh mapy se jedná? Kdy se tento druh využívá? Zda lze na dané mapě určit polohu ČR či Prahy? Jak velké místo ČR či Praha na mapě zaujímá?
Druhy map ve skupinkách:
 - Plánek Prahy
 - Mapa ČR
 - Mapa Evropy
 - Mapa světa
 - Glóbus
- Prezentace výstupů a společné shrnutí – každá skupinka odprezentuje svůj výsledek práce, učitel do vysvětluje prezentaci žáků ukázkou na interaktivním panelu s pomocí aplikace [Google Earth](#) a webových stránek [atlas.mapy.cz](#). Cílem je uvědomit si, že každý druh mapy má jiné měřítko.
- Brainstorming – opětovný brainstorming ve třídě na téma: Měřítko. Co je měřítko? Co znamená? Jak se znázorňuje?
Cílem je motivovat žáky k výrobě vlastního měřítka a změření vzdálenosti ve skutečnosti země odkud pocházejí.
- Vlastní tvorba – žáci si s pomocí 3D pera vyrobí vlastní měřítko. Doporučujeme dodržovat následující postup:
 - Vysvětlíme používání 3D pera a bezpečnost práce.
 - Předložíme žákům pracovní list s obrázkem měřítka.
 - Obrázek vložíme do euro folie.
 - Vytvoříme měřítko pomocí 3D pera.
 - Pokud zbyde čas, měřítko můžeme dozdobit.
 - Starší žáci si mohou navrhnout vlastní měřítko.
 - 2st-nakreslí samostatně list lípy, mohou použít PC
- Projekce – Žáci navštíví webovou stránku [thetruesize.com](#) a vyberou si po skupinkách zemi (každá skupina jinou). Tu pak v anglickém jazyce zadají do kolonky vlevo nahoře a přesouváním obrysu dané země mohou porovnávat její velikost s jinými zeměmi. Žáci zjistí, jak zakřivení Země a její projekce na plochu mění rozměry států v závislosti na tom, kde jsou na zeměkouli položeny.
- Reflexe – jak důležité je měřítko při práci s mapami?

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Metodiku lze využít pro 2. stupeň za předpokladu, že bude udržena skupinová práce. Tato se v MS Teams dá zařídit za pomoci vytvoření nových kanálů v teamu, kde jsou žáci přiřazeni k určitému kanálu po skupinách.

Vynecháme využití 3D Pera (měřítko).

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

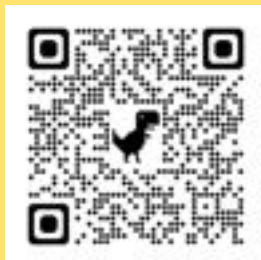
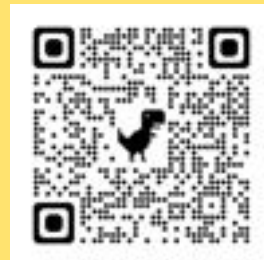
- Starší žáci pomocí 3D pera vytvoří svůj návrh měřítka.
- Starší žáci převedou vzdálenosti více míst na mapě a ve skutečnosti.

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Vhodné k zařazení do zeměpisu, Člověk a příroda a vlastivěda. Žáci mohou objevit, jak je to s měřítkem země, kterou navštívili například o prázdninách nebo odkud pocházejí. Jako rozšíření je možné využít například i mapu nerostného bohatství.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

mapa, plánek, vzdálenost, Česká republika, sever, jih, východ, západ, kilometr, metr

Slovníky Lingea**Překladač Lingea****Online překladač****Yandex Translate****WEBOVÉ ODKAZY**

[Mapa](#)

[Google Earth](#)

[Atlas.mapy.cz](#)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: Epoque, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

Výchova k toleranci a proti rasismu : sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

DEFORMACE INFORMACE I.

ANOTACE:

Společenská (pohybová) hra, v níž žáci poznávají, jak se původní informace v procesu předávání od jednoho ke druhému proměňuje a deformuje až k nepoznání od té původní, a jak tato relativně snadná deformace informace může být v procesu komunikace, dorozumívání, přijímání informací a jejich interpretace nebezpečná. Video záznam, jehož rozbor bude obsahem II. části, je nezbytnou součástí. Záměrně se jedná o pohybové vyjádření informace, protože je jednak v první části zábavnou aktivitou a jednak vede snadněji k naplnění vzdělávacího cíle v souvislosti s odlišností komunikační formy od běžné řeči.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: frontální (společně)

Cíle lekce:

1. stupeň

Rozvíjet schopnost věnování pozornosti neverbálnímu projevu v komunikaci, vnímat komunikační záměr partnera a rozdíl mezi subjektivním a objektivním sdělením.

2. stupeň

Rozvíjení schopnosti praktického, věcného, soustředěného, aktivního naslouchání a vnímání komunikačního záměru mluvčího, s případným rozpoznáním manipulativního působení projevu.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace; Člověk a společnost

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Lidské vztahy

Materiál a pomůcky: tablet (video)

TEORETICKÁ ČÁST

Téměř v každém okamžiku života, v každém místě, kde spolu lidé žijí, se ocitají v procesu komunikace.

Skutečnost, že se informace při předávání od jednoho ke druhému deformuje až k nepoznání od té původní, je základním zdrojem pro učení se větší pozornosti

v naslouchání. V prvním plánu, kdy se jedná o zábavnou hru ještě žáci netuší paralelu s komunikací. Řeč je totiž automaticky považována za prostředek dorozumění, a málokdy si lidé uvědomují její křehkost či přesnost, málokdy předpokládají, že by mohla být prostředkem nedorozumění, protože jsou ovlivněni odlišnou vlastní zkušeností, myšlením, představami, předsudky...

Proto se záměrně jedná o pohybové vyjádření informace, protože právě na této formě, navíc velmi zábavné, je deformace informace nejvíce zřetelná.

Hra je ideální příležitostí uvědomit si, jak snadno a lehce může běžnou řečí v komunikaci dojít k nedorozumění. V běžné řeči a v běžné komunikaci tomu totiž není mnohdy věnována patřičná pozornost, ale tato relativně snadná deformace informace může být v procesu komunikace, dorozumívání, přijímání informací a jejich interpretace velmi nebezpečná, zejména v souvislosti s MKV.

Následný rozbor videozáznamu (i samotná hra) je zdrojem poznání, jak důležité je věnovat pozornost informacím, jejich přijímání i předávání dál, zejména v rovině vzájemné komunikace a vzájemného soužití.

Video záznam, jehož rozbor bude obsahem II. části, je nezbytnou součástí.

METODICKÁ ČÁST

- Celá hra se natáčí na videozáznam.
- Žáci stojí vřadě zády za sebou a jsou instruováni o tom, aby pohybovou „informaci“ předávali co nejpřesněji tomu dalšímu.
- Pedagog předvede poslednímu žákovi v řadě určitý pohyb (otočí si ho čelem k sobě – zády ostatním žákům v řadě).
- Daný žák pozorně sleduje a vnímá pohyb (jako informaci) a předá ji spolužákovi před sebou tak, že mu poklepe na rameno a otočí si ho rovněž čelem k sobě.
- Tento druhý žák předá pohybovou informaci zase dalšímu před sebou... až se původní pohyb dostane k prvnímu v řadě, který jej předvede všem.
- Žáci po skončení hry zjistí, že nakonec se jedná o zcela odlišný pohyb od toho původního.
- Poznání této skutečnosti bude zdrojem následné diskuse, která bude pedagogem aplikována na komunikačně-sociální oblast.

Reflexe: Jak snadné či obtížné bylo předat informaci dál? Snažili jste se předat informaci co nejpřesněji nebo jste do pohybu vkládali i něco svého?

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Lekci je možno realizovat on-line na 1. i na 2. stupni – dle popisu Metodické části, která je níže upravena pro on-line verzi. V těchto dvou lekcích je v případě online varianty potřeba upravit cíl lekce.

Cíl lekce on-line:

1. stupeň:

Rozvíjet schopnost věnování pozornosti psanému projevu v komunikaci, vnímat komunikační záměr partnera a rozdíl mezi subjektivním a objektivním sdělením

2. stupeň

Rozvíjení schopnosti praktického, věcného, soustředěného, aktivního vnímání komunikačního záměru mluvčího, s případným rozpoznáním manipulativního působení projevu.

Příprava předem: pedagog rozdělí žáky do 4 skupin a v každé skupině vytvoří dvojice žáků.

V úvodu učitel sdělí žákům obsah lekce, tzn. že je rozdělil do dvojic ve dvou skupinách. Úkolem jednoho z dvojice žáků bude napsat sdělení tomu druhému a úkolem druhého z dvojice bude toto sdělení interpretovat. (4 min)

První dvě skupiny (1 a 2) budou zaměřeny na sdělení radostné a pozitivní informace.

Druhé dvě skupiny (3 a 4) budou zaměřeny na sdělení smutné a negativní informace, což ale nebudou mezi sebou vědět.

Pedagog vyzve žáky, aby si otevřeli své e-mailové schránky, kde jim přijde zpráva.

Skupina 1 (cca 6 žáků): pedagog odešle 6 žákům informaci, aby odeslali na uvedený kontakt (každému žákovi bude přidělen jeden spolužák) nějakou radostnou a pozitivní zprávu. Aby si představili svůj pocit, jaký zažili při nějaké radostné události, a ten aby popsali svému kamarádovi a odeslali.

Skupina 2 (cca 6 žáků): přijme zprávu a připraví si slovní interpretaci- jak to pochopili, co vnímali. (13 min)

Skupina 3 (cca 6 žáků): pedagog odešle 6 žákům z této skupiny informaci, aby odeslali na uvedený kontakt (každému žákovi bude přidělen jeden spolužák) nějakou smutnou a negativní zprávu. Aby si představili svůj pocit, jaký zažili při nějaké smutné události, a

ten aby popsali svému kamarádovi a odeslali.

Skupina 4 (cca 6 žáků): přijme zprávu a připraví si slovní interpretaci - jak to pochopili, co vnímali. (13 min)

Poté proběhne společné sdílení – žáci ze skupin 2 a 4 sdělí své pochopení a interpretaci. Žáci ze skupin 1 a 3 buďto potvrdí správné pochopení nebo vysvětlí svůj komunikační záměr. Pedagog bude komentovat situaci v souvislosti s cílem lekce. (15 min)

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Alternativním doplněním je hra na tichou poštu.

Je potřeba eliminovat úskalí, kterým by mohlo být záměrné deformování informace žáky.

Žáci mohou být při realizaci lekce rozděleni i do dvou skupin, každá s jiným zadáním. Lekce vhodná pro vyzkoušení, jak komunikovat v cizí zemi, když neumíme řeč a k dispozici mám jenom gesta.

Rozbor videa [Nezkreslená věda – KOMUNIKACE \(slova a symboly...kódy...\)](#)

Rozbor videa [Naučte se porozumět řeči těla](#)

Hra Telepatie: [Tvořivá slovní hra pro 2 a víc hráčů](#)

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Z důvodu hezkého počasí jsme aktivitu převedli do venkovního prostředí. Aktivita sloužila jako úvod k celku dezinformace a jejich snadné šíření. Žáci stáli zády za sebou v jedné řadě, poslední žák předvedl jednodušší sestavu žákovi před ním, kterého si otočil k sobě čelem. Tento pohyb pak žák předal dalšímu spolužákovi a ten dalšímu. Celá aktivita byla natočena na mobilní telefon.

Video jsme si pak společně pustili. Diskutovali nad tím, kdo a kde udělal chybu a jak vypadala sestava nejdříve a jak byla předána k poslednímu žákovi.

Následovala diskuze, jak tato aktivita souvisí s dezinformacemi. Jestli se žáci setkali s dezinformacemi, kde a jak.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

komunikace, informace, deformace, rozlišování, detail, naslouchání, pozornost, předávání informace, poskytování informací

[Slovníky Lingea](#)

[Překladač Lingea](#)

[Online překladač](#)

[Yandex Translate](#)

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: EPOCH, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

KUPKA, Ivan. K sebedůvěře krok za krokem. 2., dopl. vyd. Přeložil Dita ECKHARDOVÁ, přeložil Petr SOMOGYI. Praha: Grada, 2010. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-3318-0.

Výchova k toleranci a proti rasismu : sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

DEFORMACE INFORMACE II.

aneb jak jinak a lépe

ANOTACE:

Poté, co žáci v první části poznali, jak se původní informace v procesu předávání od jednoho ke druhému proměňuje a deformuje, až k nepoznání od té původní, provedou nyní rozbor videa a na závěr si hru zahrají znovu, ale s vědomím větší pozornosti a odpovědnosti. Video záznam z 1. části, jehož rozbor je obsahem II. části, je nezbytnou součástí. Obsah lekce je v podstatě obrácený.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: frontální (společně)

Cíle lekce:

1. stupeň

Rozvíjet schopnost věnování pozornosti neverbálnímu projevu v komunikaci, vnímat komunikační záměr partnera a rozdíl mezi subjektivním a objektivním sdělením.

2. stupeň

Rozvíjení schopnosti praktického, věcného, soustředěného, aktivního naslouchání a vnímání komunikačního záměru mluvčího, s případným rozpoznáním manipulativního působení projevu.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Lidské vztahy, Multikulturalita

Materiál a pomůcky: tablet (video)

TEORETICKÁ ČÁST

Žáci již díky 1. lekci nabyli povědomí o tom, jak snadno dochází k deformaci informací, tedy jak snadno, dokonce s humorem, je předávání informací deformováno, a jak ne-vědomě tomu lidé v životě nevěnují téměř žádnou zvýšenou pozornost.

Skutečnost, že se informace při předávání od jednoho ke druhému deformuje až k nepoznání od té původní, je základním zdrojem pro učení se větší pozornosti v naslouchání, pro pozornější, vědomější a odpovědnější předávání informací.

Podstatným obsahem druhé lekce bude hledání možností JAK JINAK A LÉPE je

možné komunikovat, sdílet, jak důležitá je pozornost a pravdivost informace, kterou sdílejí, jak významné je připustit, že ne vždy je druhému srozumitelná jakákoliv informace a že ji může snadno pozměnit podle své vlastní zkušenosti, kulturní či národnostní odlišnosti.

V první části druhé lekce proběhne rozbor a diskuse nad obsahem videa z 1. lekce.

Žáci budou motivováni:

- k pozornosti a vzájemnému naslouchání druhým
- k vnímání svých POCITŮ při přijímání informace
- k poznání, jak nebezpečná může být deformace informace v rovině komunikace
- k poznání, že podobné není stejné (holinky vs. hodinky) a může vést i k fatálním omylům při vzájemném soužití

Na konci 2. lekce sehraji pohybovou hru znovu, ale s instrukcemi, aby předávali pohybovou informaci s velkou pozorností a co nejpřesněji.

METODICKÁ ČÁST

- Celá hra se opět natáčí na videozáznam.
- V první části druhé lekce proběhne rozbor a diskuse nad obsahem videa z 1. lekce.
- Žáci budou sami navrhovat, CO je možné udělat JINAK A LÉPE, aby se informace nedeformovala příliš, zároveň budou motivováni k hledání paralel v rovině vzájemné komunikace se záměrem poznat, že v každé komunikaci je nezbytná vysoká míra pozornosti a vůle předat informaci co nejpřesněji (rozvíjení myšlenkově-volního procesu).
- Důležité je upozornění na rozmanitost vlastních zkušeností, odlišnosti národnostních kultur, představ a předsudků, které bývají zpravidla vkládány do obsahu vlastní interpretace. S tímto souvisí i schopnost rozpoznávat manipulativní komunikaci učit se zaujímat k ní kritický postoj (souvislost s manipulativními informacemi v masmédiích).
- Ve druhé části druhé lekce žáci sehraji pohybovou hru znovu – postaví se opět do řady, jeden za druhým. Pedagog předvede jednomu žákovi určitý pohyb, daný žák ji předá spolužákovi před sebou, ten zase dalšímu před sebou, až se původní pohyb dostane k tomu prvnímu, který jej předvede všem.
- V této druhé části už žáci vědí, co se odehrálo v první části, jak byla informace deformována, takže se snaží nyní předávat informaci co nejpřesněji, s velkou pozorností k tomu, kdo mu informaci podává.
- I přesto je pravděpodobné, že počáteční informace bude deformována.
- Nakonec proběhne závěrečná reflexe celého procesu, která by měla vést k uvědomění, jak důležité je pozorné naslouchání.

Reflexe: Byla tato hra pro tebe důležitá? Máš nějakou vlastní zkušenost s neporozuměním?

Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Cíl lekce on-line:

1. stupeň:

Rozvíjet schopnost věnování pozornosti psanému projevu v komunikaci, vnímat komunikační záměr partnera a rozdíl mezi subjektivním a objektivním sdělením

2. stupeň

Rozvíjení schopnosti praktického, věcného, soustředěného, aktivního vnímání komunikačního záměru mluvčího, s případným rozpoznáním manipulativního působení projevu.

Rozdělení do skupin zůstává – pouze si prohodí role i zadání.

Cílem je v této 2. lekci vést žáky k vědomější a přesnější formulaci a stejně tak k pozornějšímu vnímání a citlivější interpretaci.

V úvodu učitel připomene žákům obsah lekce, tzn. rozdělení do dvojic ve dvou skupinách. Úkolem jednoho z dvojice žáků bude napsat sdělení tomu druhému a úkolem druhého z dvojice bude toto sdělení interpretovat. Tentokrát obráceně. Důležité je připomenout, aby věnovali všichni velkou pozornost přesnější formulaci a stejně tak byli pozornější a citlivější k vnímání a interpretaci.

(4 min)

První dvě skupiny (1 a 2) budou zaměřeny na sdělení smutné a negativní informace.

Druhé dvě skupiny (3 a 4) budou zaměřeny na sdělení radostné a pozitivní informace.

Pedagog vyzve žáky, aby si otevřeli své e-mailové schránky, kde jim přijde zpráva.

Tentokrát už rovnou od jejich spolužáka.

Skupina 1 (cca 6 žáků): odešle na uvedený kontakt (každému žákovi bude přidělen jeden spolužák) nějakou smutnou a negativní zprávu. Aby si představili svůj pocit, jaký zažili při nějaké radostné události, a ten aby popsali svému kamarádovi a odeslali.

Skupina 2 (cca 6 žáků): přijme zprávu a připraví si slovní interpretaci - jak to pochopili, co vnímali. (13 min)

Skupina 3 (cca 6 žáků): odešle na uvedený kontakt (každému žákovi bude přidělen jeden spolužák) nějakou radostnou a pozitivní zprávu. Aby si představili svůj pocit, jaký zažili při nějaké smutné události, a ten aby popsali svému kamarádovi a odeslali.

Skupina 4 (cca 6 žáků): přijme zprávu a připraví si slovní interpretaci - jak to pochopili, co vnímali. (13 min)

Poté proběhne společné sdílení - žáci ze skupin 2 a 4 sdělí své pochopení a interpretaci. Žáci ze skupin 1 a 3 buďto potvrdí správné pochopení nebo vysvětlí svůj komunikační záměr. Pedagog bude komentovat situaci v souvislosti s cílem lekce. (15 min)

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

Diskuse a srovnání videí z obou lekcí, sdílení zážitků

Komunikační hra SMAJA: Hra pomáhá dětem rozvíjet komunikační dovednosti, vyjádřit své pocity, ale také naslouchat a dávat prostor ostatním

Rozbor videa Nezkreslená věda - KOMUNIKACE (slova a symboly...kódy...)

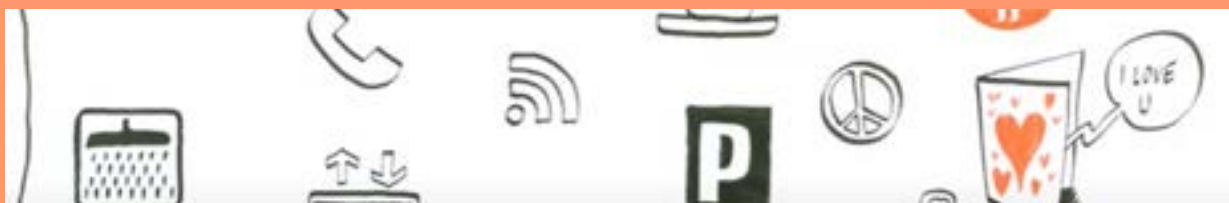
Rozbor videa Naučte se porozumět řeči těla

Hra Telepatie: Tvořivá slovní hra pro 2 a víc hráčů

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

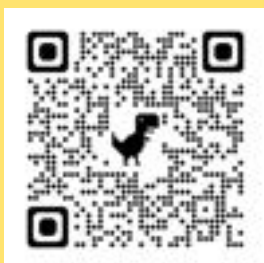
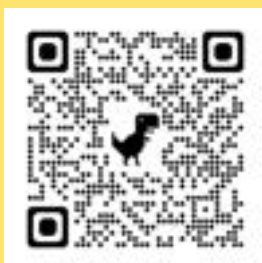
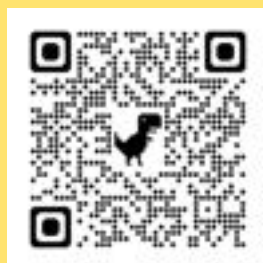
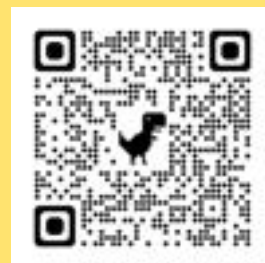
Při práci s videem je důležité udržet pozornost na obsah lekce. Zajímavou a doplňující alternativou by mohla být aktivita, ve které žáci budou rozlišovat jakou chybovost při přenosu a deformaci informací mají jednotlivé národnostní skupiny. Zajímavé je prozkoumat slovník (na internetu) pro neslyšící.

Žáci mohou využít ITC (mobily, tablety...), kdy vytvoří zprávu ne slovy, ale pomocí obrázků.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

komunikace, informace, deformace, rozlišování, detail, naslouchání, pozornost, předávání informace, poskytování informací

Slovníky Lingea**Překladač Lingea****Online překladač****Yandex Translate****ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU**

JIRÁSKOVÁ, Věra. Multikulturní výchova : předsudky a stereotypy. První vydání. Praha: Epoque, 2006. 130 stran. ISBN 8087027310.

PRŮCHA, Jan. Multikulturní výchova : příručka (nejen) pro učitele. Vydání 1. Praha: Triton, 2006. 263 stran. ISBN 8072548662.

KUPKA, Ivan. K sebedůvěře krok za krokem. 2., dopl. vyd. Přeložil Dita ECKHARDTOVÁ, přeložil Petr SOMOGYI. Praha: Grada, 2010. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-3318-0.

PRŮCHA, Jan. Interkulturní psychologie. Třetí vydání. Praha: Portál, 2010. 220 stran. ISBN 9788073677091.

Výchova k toleranci a proti rasismu :sborník : zdroje a formy rasismu a netolerance, informace o národnostních menšinách, hry a cvičení pro žáky a studenty. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 203 s. ISBN 80-7178-285-8.

BANKS, J., A. & BANKS, C., A., M. (1994). Multiethnic Education: Theory and Practice. 3rd ed. Boston.

PRUDKÝ, L. Přináležitost k národu, vztahy k jiným národnostem a k cizincům v České republice.

GIJSBERTS, M. (2004). Ethnic minorities and Integration; Outlook for the Future. The Hague: Social and Cultural Planning Office.

MOREE, D. Czechkid; metodické náměty pro pedagogy. Praha: British Council, 2007

JINAKOST – STEJNOST – SYNTÉZA I.

lekce: JINAKOST

ANOTACE:

V první lekci žáci ve výtvarné tvorbě projeví své vlastní představy, adekvátně věkovému období, které souvisí s jinakostí života dětí na odlišných kontinentech. Třída bude rozdělena na tři skupiny a každá skupina dostane odlišné zadání (Eskymácké děti, Africké děti, Mexické děti). Například: V čem jsou jiní? Co dělají jinak? Jak si asi hrají tyhle děti? ... Z kreseb se vytvoří fotografie za použití IT techniky.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: frontální (společně)

Cíle lekce:

1. stupeň

Rozvíjení vizuálně obrazného vyjádření své vlastní životní zkušenosti, představy, znalostí, včetně zprostředkování ostatním, s využitím nejrůznějších prvků: linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky.

2. stupeň

Rozvíjení vizuálně obrazného vyjádření s využitím co nejširší škály prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich variací – s respektem ke kulturním zvláštnostem a odlišnostem.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura; Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Etnický původ

Materiál a pomůcky:

tablet (foto), výtvarné potřeby

TEORETICKÁ ČÁST

Naplňování uvedených cílů je nezbytné rozdělit do více lekcí, aby obsah neklouzal jen po povrchu, ale byl hluboce prožit. Zpravidla platí, že vše, co je neznámé, toho se bojíme. Podobně je to i s lidmi a navazováním důvěrnějších vztahů, porozuměním i vzájemnou komunikací. Uvědoměním si odlišností, jejich pojmenováním, v tomto případě kreativní vyjádření, je do jisté míry uklidňující.

Ale k porozumění samo o sobě ještě nemusí vést.

Umělecká tvorba je ideální příležitostí a formou, jak na pozadí jinakostí a odlišností mohou žáci poznávat své vlastní postoje, přiměřeně věku si uvědomovat své představy o „neznámém“, rozlišovat mezi vlastní představou a převzatými názory, dokonce umělecké vyjádření může vést i k nalézání možností vzájemného porozumění či pomoci.

Umělecká tvorba, a tedy i výtvarná výchova spadá do oblasti kultury, ve smyslu, kdy kultura je život, ne pouze a jen umělecká tvorba. Každopádně umění je geniálním prostředkem, jak si přiblížit „kulturu“ odlišných „kultur“. (Krásná hra se slovy.)

METODICKÁ ČÁST

- Žáci budou v úvodní části lekce motivováni ke kresbě života dětí ze zcela odlišných kultur.
- Na 3D Panelu pedagog zobrazí mapu světa
- a posléze i 3D pohled
- Na mapě si ukáží jednotlivé kontinenty a území, na kterých žijí děti tří zvolených kultur: Eskymáci, Afričané a Mexičané.
- Záměrně nebudou žáci seznámeni s detaily života dětí na těchto kontinentech, aby tvořily skutečně jen podle aktuálních vlastních představ či znalostí.
- Poté budou pedagogem rozděleni do tří skupin. Každé skupině bude přidělen jeden kontinent, nebo přesněji jedna odlišná kultura.
- Žáci budou motivováni k tomu, aby výtvarně vyjádřili, v čem jsou děti, potažmo život lidí a dětí na těchto kontinentech, odlišné.
- Aby bylo možné využít co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření – s respektem ke kulturním zvláštostem a odlišnostem jednotlivých národnostních kultur, je vhodná technika kresby, aby mohly být vyjádřeny i jemnější detaily, nicméně záleží na volbě pedagoga, pro jakou techniku se rozhodne. V úvahu přirozeně přichází i malba nebo jiné techniky.
- Následně žáci pracují samostatně.
- V závěrečné části lekce mohou žáci sdílet svou práci s ostatními a pedagog (je možné i s pomocí žáků) pořídí fotodokumentaci jednotlivých prací.

Fotografie uloží do souboru, který bude použit ve 3. části (Syntéza).

Reflexe: Jaký je to pocit tvořit jen podle vlastních představ? Co tě napadlo při samotné tvorbě?

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Možno realizovat on-line na 1. i na 2. stupni.

Celý postup lze realizovat on-line – jelikož se jedná o samostatnou tvorbu žáků.

Předpokladem je, že žáci mají doma materiál kvýtvarné tvorbě.

Pedagog bude žáky motivovat k tomu, aby výtvarně vyjádřili, v čem jsou děti, potažmo život lidí a dětí na těchto třech kontinentech, odlišné, poté sdělí každé ze 3 skupin patřičné zadání.

Žáci z výsledků své práce pořídí fotodokumentaci (scan), odešlou pedagogovi.

Pedagog tyto splněné úkoly žáků připraví pro práci ve 3. lekci, kde se bude jednat o společné sdílení s následnou interpretací.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

- Další kreativní tvorba
- Stejná aktivita – se zaměřením na jiné národnosti žáků v dané třídě
- Stavba obydlí pro děti odlišných kultur a národností
- Keramika, papír, 3D pero
- Vytvoření obydlí pro Eskymáky
- Africký totem
- Děti světa - pexeso

Inspirace pro pedagogy

- [Proč se ve výchově dětí inspirovat Eskymáky](#)
- [Jak vypadá svatba Eskymáků](#)
- [Bydlení Eskymáků – proč jim není zima v Iglú](#)
- [Afrika](#)
- [Mexiko](#)

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Je možné využít práci s myšlenkovou mapou, stejně tak je vhodné motivovat žáky otázkami, které pedagog napíše na tabuli a žáci na ně společně odpovídají.

Témata jinakostí se mohou týkat: barvy pleti, výrazných fyziologických odlišností, dětských her, práce a zaměstnání dospělých, řeči a jazyka, stravování, oblékání apod. Výtvarná činnost může být realizována ve OneNote pomocí dotykového tabletu připojeného na PC.

Doplňující výuková videa:

[Děti z Afriky](#) [Arctic Native Americans](#)

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

jinakost, odlišnost, Eskymáci, Mexičané, Afričané, kreativita, kresba, malba

[Slovníky Lingea](#)**[Překladač Lingea](#)****[Online překladač](#)****[Yandex Translate](#)****ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU**

WEST, O. D. Africké pohádky. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-7254-679-1.

KAŠPAR, Oldřich. Kojot a oposum a jiné mexické pohádky. Garamond, 2006. ISBN 80-86955-18-4

NOVÁK, Ladislav, ed. Písňe vrbového proutku: eskymácká poezie. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury a umění, 1965.

JINAKOST – STEJNOST – SYNTÉZA II.

lekce: STEJNOST

ANOTACE:

Ve druhé lekci žáci ve výtvarné tvorbě projeví své vlastní představy, adekvátně věkovému období, které souvisí se stejností života dětí na odlišných kontinentech. Třída bude opět rozdělena na tři skupiny a každá skupina bude tvořit v návaznosti na předchozí lekci, přičemž v úvodu se bude pedagog odkazovat na předchozí lekci jinakosti a motivovat otázkami například: Co dělají stejně? Co mají společného s námi? ... Z kreseb/maleb se vytvoří fotografie za použití IT techniky.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: frontální (společně)

Cíle lekce:

1. stupeň

Rozvoj fantazie, představ a uplatnění osobních zkušeností – rozmístění v prostoru, akční tvar malby/kresby.

2. stupeň

Rozvíjení schopnosti uspořádat prostor pro výtvarnou tvorbu, vnímat celek a využít vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností i podnětů z představ a fantazie.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Etnický původ

Materiál a pomůcky: tablet (foto), výtvarné pomůcky

TEORETICKÁ ČÁST

Důležité je připomenout, že i v jinakosti světa, potažmo lidí, je řada shod a stejností.

Díky bližšímu seznamování se s jinakostmi může člověk paradoxně poznávat i řadu shodných a podobných skutečností, které už mají mnohem blíže k porozumění a nevedou k radikálním odmítnutím, ale naopak sblížují.

METODICKÁ ČÁST

- Žákům budou v úvodu opět připomenuty tři odlišné kontinenty/kultury. Poté budou pedagogem rozděleni do tří skupin, shodných s první lekcí.
- Žáci budou motivováni k tomu, aby nakreslili, co mají tyto děti, na jejichž téma tvořili v 1. lekci odlišnosti, společného. Například: děti mají svoje maminky, tatínky, rodinu, mazlí se, pláčou, mají hlad, jedí, hrají si, spí, učí se... apod.
- Tyto shody nemusí pedagog sdělovat žákům sám, ale může vyzvat žáky, aby na ně oni upozornili.
- Poté budou žáci samostatně tvořit.
- Výsledky budou opět zaznamenány (fotografie).

Reflexe: vzájemné sdílení svých prací

**Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:**

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Možno realizovat on-line na 1. i na 2. stupni.

Celý postup lze realizovat on-line – jelikož se jedná o samostatnou tvorbu žáků.

Předpokladem je, že žáci mají doma materiál k výtvarné tvorbě.

Pedagog bude žáky motivovat k tomu, aby výtvarně vyjádřili, co mají tyto děti, na jejichž téma tvořili v 1. lekci odlišnosti, společného.

Žáci z výsledků své práce pořídí fotodokumentaci (scan), odešlou pedagogovi.

Pedagog tyto splněné úkoly žáků připraví pro práci ve 3. lekci, kde se bude jednat o společné sdílení s následnou interpretací.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

- Další kreativní tvorba
- Stejná aktivita – se zaměřením na jiné národnosti žáků v dané třídě
- Stavba obydlí pro děti odlišných kultur a národností
- Keramika, papír, 3D pero
- Vytvoření obydlí pro Eskymáky
- Africký totem
- Děti světa - pexeso

Inspirace pro pedagogy

- Proč se ve výchově dětí inspirovat Eskymáky
- Jak vypadá svatba Eskymáků
- Bydlení Eskymáků – proč jim není zima v Iglú
- Afrika
- Mexiko

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

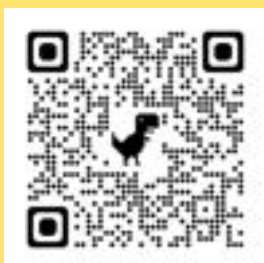
Pozornost ke shodným znakům a skutečnostem může být mnohem náročnější pro žáky – vyžaduje tedy větší motivaci ze strany pedagoga a může být doplněna mezipředmětovým vztahem s ČJ, Z nebo VV.

Je vhodné využít pexesa, kvízu s eskymáckou abecedou a dalších her.

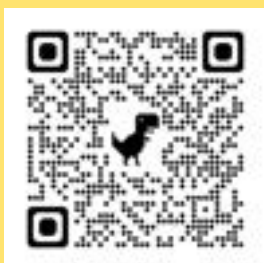
Cizojazyčné překlady, slovíčka:

stejnost, shoda, blízkost, podobnost, děti, život, Eskymáci, Mexičané, Afričané, kreativita, kresba, malba

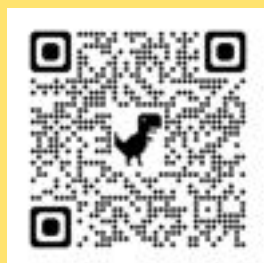
Slovníky Lingea

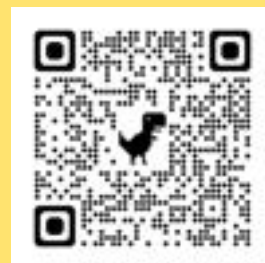
Překladač Lingea

Online překladač

Yandex Translate

ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU

WEST, O. D. Africké pohádky. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-7254-679-1.

KAŠPAR, Oldřich. Kojot a oposum a jiné mexické pohádky. Garamond, 2006. ISBN 80-86955-18-4

NOVÁK, Ladislav, ed. Písňe vrbového proutku: eskymácká poezie. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury a umění, 1965.

JINAKOST – STEJNOST – SYNTÉZA III.

lekce: SYNTÉZA

ANOTACE:

Principiální algoritmus života. Ve třetí lekci žáci projeví své vlastní představy, adekvátně věkovému období, které souvisí se syntézou všeho předchozího. Žáci budou nyní motivováni k propojení – syntéze, všeho předchozího. Primárně se bude jednat o interpretaci.

Určeno pro (stupeň): 1. a 2. stupeň

Doporučené místo realizace: Multikulturní koutek

Forma práce: frontální (společně)

Cíle lekce:

1. stupeň

Rozvíjet u žáků schopnost osobního postoje v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; sdílení a přijímání odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření; jejich porovnávání s vlastní interpretací.

2. stupeň

Rozvíjení schopnosti věcného, soustředěné a aktivního komunikačního vnímání a interpretace uměleckého vizuálně obrazného vyjádření na základě osobních zkušeností a prožitků.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura; Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Průřezová témata: Multikulturní výchova

Okruhy MKVV: Etnický původ

Materiál a pomůcky:

tablet (foto), výtvarné potřeby, 3Panel

TEORETICKÁ ČÁST

Tato 3. lekce je velmi významná. V této závěrečné lekci budou žáci interpretovat předchozí tvorbu. Je to velmi podstatná část, součást tvůrčího života, vlastně běžného života, zejména v souvislosti s MKV.

Interpretace výtvarných prací je velmi důležitá skutečnost. Jedná se o to, aby žáci nejen kreslili, malovali, tvořili, ale aby se učili reflektovat výtvarná díla. V současném světě by se mohlo zdát, jako by se to nesmělo, jako by to bylo zakázáno, a možná proto se to také mnohdy neumí ... například: Když se zeptáte někoho: „jaká byla ta

výstava?, zpravidla odpovídá: „Nevím, zajímavá... „ Většinou lidé neumí o tom, co prožili v souvislosti s uměleckým dílem, mluvit...

Žáci budou tedy interpretovat to, co vytvořili, a společně s pedagogem vše uvedou do souvislosti. Upozorní na jinakosti, shody a stejnosti a připomenou si vzájemně, že vše patří k sobě – pouze ve vzájemné koexistenci dává něco jiného a něco stejného životu smysl.

Je to principiální algoritmus života, ze kterého by se mělo v praxi vycházet.

METODICKÁ ČÁST

- V této třetí, závěrečné lekci, budou žáci interpretovat svá díla. Díky fotografiím, které vytvořili v předchozích lekcích, budou moci společně sledovat práci ostatních na projekci ... a interpretovat v souladu s cílem lekce ...
- Například: Jak bys spojil dohromady to, co je jiné a co stejné? Jak by vypadal tvůj svět, kdyby se setkaly tyto děti s tebou? ...
- Pedagog bude reflexi a odpovědi zaznamenávat.
- Z výtvarných děl bude možné vytvořit fotoknihu za použití IT techniky.

Reflexe: je něco nového, co tě zaujalo při této práci?

Pracovní listy, cvičení, aktivity pro žáky,
obrázkový návod, videa:

<https://dumy.cz/pmsvp/>

MOŽNOSTI PRO ONLINE VÝUKU

Možno realizovat on-line na 1. i na 2. stupni

Celý postup lze realizovat on-line – jelikož se jedná o společné sdílení a interpretaci vlastní tvorby.

V této třetí, závěrečné lekci, budou žáci interpretovat svá díla. Díky fotografiím, které vytvořili v předchozích lekcích, budou moci společně sledovat práci ostatních na sdílené obrazovce... a interpretovat vsouladu s cílem lekce.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

- Další kreativní tvorba
- Stejná aktivita – se zaměřením na jiné národnosti žáků v dané třídě
- Stavba obydlí pro děti odlišných kultur a národností
- Keramika, papír, 3D pero
- Vytvoření obydlí pro Eskymáky
- Africký totem
- Děti světa - pexeso

Inspirace pro pedagogy

- Proč se ve výchově dětí inspirovat Eskymáky
- Jak vypadá svatba Eskymáků
- Bydlení Eskymáků – proč jim není zima v Iglú
- Afrika
- Mexiko

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

Důležité je připomenutí závěrů z obou předchozích lekcí.

Motivovat žáky k debatě v oblasti sportu, dopravy, cestování, života v rodině a domácnosti.

Cizojazyčné překlady, slovíčka:

jinakost, odlišnost, shoda, podobnost, Eskymáci, Mexičané, Afričané, kreativita, kresba, malba, reflexe, interpretace

Slovníky Lingea**Překladač Lingea****Online překladač****Yandex Translate****ODKAZY NA DOPORUČENOU LITERATURU**

WEST, O. D. Africké pohádky. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-7254-679-1.

KAŠPAR, Oldřich. Kojot a oposum a jiné mexické pohádky. Garamond, 2006. ISBN 80-86955-18-4

NOVÁK, Ladislav, ed. Písňe vrbového proutku: eskymácká poezie. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury a umění, 1965.

Publikace podléhá licenci: Creative Commons Uvedte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní. Pro zobrazení licenčních podmínek navštivte <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Tento materiál vznikl v rámci projektu: OPEN 51

Tento materiál byl graficky zpracován v grafickém programu Canva.com

